

SLOVENEK

Političen list za slovenski narod.

Naročnine in inserate sprejema upravništvo v Katoliški tiskarni, Kopitarjeve ulice št. 2.

Rekopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Uredništvo je v Seme-niških ulicah št. 2, I, 17.

Izhaja vsak dan, izveniši nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Po pošti prejeman:

za
celo leto naprej 26 K — h
pol leta „ 13 „ — „
četrt „ 6 „ 50 „
mesec „ 2 „ 20 „

V upravništvu prejeman:

za
celo leto naprej 20 K — h
pol leta „ 10 „ — „
četrt „ 5 „ — „
mesec „ 1 „ 70 „

Za pošiljanje na dom
20 h na mesec.

Štev. 90.

V Ljubljani, v soboto 20. aprila 1901.

Letnik XXIX.

Dve stranki.

Pred kratkim smo v članku »Politika načel in oseb« označili obe sedaj na Kranjskem se bojujoči stranki. Rekli smo, da katoliškonarodna stranka je stranka pozitivnega dela, liberalna stranka pa ne dela nič pozitivnega, ampak samo gleda, kako bi to razdrla, kar stori katoliškonarodna stranka. Liberalna stranka je tudi nezmožna, kaj pozitivnega, kaj koristnega storiti, ker ji manjka idej in manjka moč, ki bi bili sposobni in požrtvovalni za delo v ljudsko korist.

Vzor kranjskega liberalca je dr. Tavčar, in iz njegovega delovanja in iz njegove dekadence se da sklepati na delovanje in na dekadenco vsega kranjskega liberalstva. Med tem, ko so katoliško narodni poslanci premišljevali, kako pomoči kmečkemu stanu, ko so vlagali predloge o zadrukah, o trgovinskih pogodbah, o podporah po potresu prizadetim itd. itd., liberalci niso delali nič drugega, nego le gledali, kako bi podrli to, kar hočejo naši dobrega storiti. Tavčar v »Narodu« je še celo vpil, da naši nič koristnega predlagati ne smejo, ker je to le — reklama! Dokler so bili liberalci v »hrvatsko-slovenskem klubu«, še ta klub nič delovati ni mogel, saj je dr. Ferjančič sam priznal, da so morali v njem ves čas potratiti z debatami o škandalozni pisavi »Slov. Naroda«. Tavčarjev nastop proti predlogu, naj se Ljubljancem odpiše potresno posojilo, je pa še celo naravnost škodoval njegovim volivcem. Kaj je bilo temu možu mar, kako se naj pomaga po potresu prizadetim? Njega je veliko bolj skrbelo to, da bi dobilo »Vino-gradniško društvo« prav visoko kazen — vreden smoter za poslanca ljubljanskega mesta!

Dan na dan prinese kaj takega. Katoliškonarodna stranka je osnovala »Vzajemno zavarovalnico«, da zavaruje domače ljudstvo pri domačem zavodu. Kaj storé liberalci? Napišejo v »Rodoljuba« celo vrsto obrekljivih člankov, razpošiljajo te številke zastopstvom raznih tujih kapitalističnih zavarovalnic, da te ž njimi agitirajo proti domačemu zavodu. Koliko Judeževih grošev se dobi za tako delo, pa liberalci ne povedó!

Drug slučaj! V četrtek so v zbornici katoliško-narodni poslanci stavili nujni predlog, naj se da pomoč prebivalcem ljubljanskega barja. Vsakdo mora priznati, da je to

nujna potreba in vredna, da bi se za njo zmenil tudi poslanec ljubljanskega mesta, ki ima ljubljansko barje pred nosom. A dr. Tavčarja je vlekle vse veliko bolj k Wolfu in Schönererju, nego k ljubljanskim barjanom (ki so mimogrede povedano tako pametni, da njega ne volijo), in je glasoval proti nadvojvodi Francu Ferdinandu. To je bil čin najgrše nestrpnosti. Vsak svoboden državljan ima pravico, da pristopi h kateremu koli javnemu občekoristnemu društvu hoče, in nihče mu ne sme kratiti te pravice. Ali edino pri krščanskih društvih členi cesarske hiše ne bi smeli biti? Katol. šolsko društvo ima blag in plemenit namen, ker hoče ljudstvu dati dobrih šol in dobrih učiteljev. Če prevzame nadvojvoda protektorat tega društva, storil je s tem korak, ki ga mora vsak katoličan le odobravati in hvaliti. Dr. Tavčar pa gre na Dunaj in v osupljenje vseh treznomislih Slovanov glasuje z Wolfovi proti nadvojvodi!

Poslanec Ljubljane je tudi glasoval protidinastično — to ima sedaj vlada začrtano, in po tem bo uravnavala svoje korake pri raznih prošnjah, ki jih pošiljajo bedni Ljubljancem na Dunaj . . .

Dr. Tavčar je rekel v »Mest. Domu«, da bo odslej »samostojno« postopal in ministrom »imponiral«. Za to je dobil celo zaupnico. Radovedni smo, če bo dobil zaupnico tudi od onih, ki bodo čez nekaj let vsled take politike prišli na boben . . . Mi bi privoščili Tavčarju veselje, da kaže na Dunaju svoje škornje na kveder, če ne bi šlo to na naš račun.

Vesela novica je prišla včeraj z Dunaja, da je »Slovanski centrom« ponudil »Hrvatskoslovenskemu klubu« združenje S tem korakom so katoliškonarodni poslanci pokazali, kako vstrajni in neupogljivi, a tudi kako obzirni, previdni in taktični da so.

Njih načela in pa natančno poznavanje npravi kranjskih liberalcev jim je ukazovalo, da ne smejo skupaj v en klub z liberalci. Bilo je treba mnogo zatajevanja in krepke volje, da se je ta sklep izvršil. Od n a š e s t r a n i se je ponudila edinost, od katoliškonarodne strani so bili povabljeni vsi južni Slovani, da, izključivši le one liberalce, s katerimi sloga ni mogoča, v enem velikem klubu zastopajo svoje volilce. To lojalno ponudbo so odklonili oni poslanci, ki so ustanovili »Hrv.-slov. klub«, ker so hoteli

imeti liberalce med sabo. Cela ploha očitanj se je vsula na naše poslance, a oni so stali mirno in nevpogljivo. A uspeh je pokazal, da so imeli naši poslanci že od začetka prav. »Hrv.-slov. klub« je bil prisiljen iznebiti se liberalcev.

Sedaj bi bilo treba, da »Hrv.-slov. klub« prvi stopi k »Slov. centru« in mu ponudi združitev, ker jo je bil prej odklonil. A naši poslanci so tu pokazali v interesu javnega blagra večjo prijenljivost, nego se je mogla zahtevati od njih: ponudili so v drugič roko v spravo in v združitve.

Ta korak mora vsakoga prepričati, da so puhli izgovori, ki ves razpor pripisujejo le »klerikalni trmoglavosti, vladateljnosti«. Mi moramo priznati, da zaslužijo kat.-narodni poslanci za svoje vedenje vse priznanje in gorko zahvalo svojih volivcev.

Tu torej vidite dve stranki: Tam je razdirajoči element, »der Geist, der stets verneint«, tam so možje, ki zaradi svoje pristnoliberalne nravi niti parlamentarne strehe ne dobe in so zaigrali še ta ugled, kar so ga imeli, ko so šli na Dunaj — tu pa vidite delegacijo, ki dela mirno in stvarno, ki nastopa neupogljivo in previdno, ki si pridobiva ugled in ki — zmaga.

Interpelacija

poslanca dr. Šustersiča in tovarišev na Nj. ekscelecno g. domobranskega ministra.

Ob zadnjih državnoborskih volitvah meseca novembra in decembra se je opazovalo na raznih krajih vojvodine Kranjske pristransko postopanje c. kr. orožništva. Volivno gibanje je bilo jako strastno, prišlo je čisto na mnogoštevilnih volivnih shodih do burnih prizorov, in zato je bilo mnogokrat treba, da je poseglo vmes orožništvo. Ob nekaterih takih priložnostih se je opazovalo, da c. kr. orožništvo ni nepristransko izvrševalo svojo dolžnost, ampak se je postavilo popolnoma v službo takozvane »narodno-napredne« stranke. To kažeta posebno dva dogodka:

Na 8. dec. 1900 je bil sklican shod katoliškonarodnih volivcev v Starem trgu pri Ložu. Kot zborovališče so bili določeni prostori starotrškega konsumnega društva. Ti prostori so na privatnem posestvu gđne Zofije Veselove v Starem trgu. Ko se je imel shod pričeti, sešlo se je na posesti gđ.

Veselove pred zborovališčem precejšnje število pristašev narodnonapredne stranke, ki so razgrajali in vpili in so si hoteli s silo priboriti vstop na zborovališče. Vstop se jim je zabranil, ker je bil shod namenjen le za katoliškonarodne volivce, in množica se je resno pozvala, naj zapusti zasebno posest, ker nima pravice, da je tam.

Ker se množica ni zmenila za ta poziv, peljala se je posestnica v Lož in rekvirirala žandarmerijo. Orožništvo je prišlo, a ni hotelo nikakor odstraniti množice, ki je silovito vdrla na tujo posest. Orožništvo se je v tem oziru zmenilo ravno tako malo za prošnje posestnice gđne Veselove, kakor za poziv župana g. Ponude. Postavilo se je le pred zborovališče in je preprečilo nadaljne direktne silovitosti. Pri tej priložnosti so se zgodile imetju gđne Veselove razne poškodbe, pri katerih je c. kr. orožništvo so-krivo, ker ni hotelo izpolniti svoje dolžnosti, ki je zahtevala, da se tuji vsiljenci odstranijo s posesti gđne Veselove. Za nazore c. kr. orožništva v Ložu je značilno to: Ko je ta zadeva ob priliki neke tiskovne pravde prišla pred sodišče v razgovor, je orožništvo v svojem pismenem poročilu na očitanje, zakaj da ni odstranilo silovito vdrlé množice s privatne posesti gđne Veselove in tako branilo mirno posest in imetje, predrzno odgovorilo: »da orožništvo ni v službi klerikalne stranke«.

Velika večina prebivalstva v Starem trgu in okolici je bila ogorčena vsled tega nečuvno nemarnega obnašanja orožnikov, ki je naravnost pospeševalo najpredrznejše nasilje.

Ravno nasprotno se je obnašalo orožništvo pri nekem drugem shodu, ki ga je narodnonapredna stranka sklicala v Trebnjem. Ta shod se je sklical kot splošno pristopen. Zato so se katoliškonarodni volivci na napovedano uro sešli v veliki večini v Trebnjem pred zborovališčem. Ko je pa narodnonapredna stranka videla, da se utegne volivni shod za njo klavrno končati, rekvirirala je žandarmerijo. Orožniki so obstopili hišo, v kateri se je imelo vršiti zborovanje, in branili s silo katoliškonarodnim volivcem vstop na zborovališče, dasi so se kat. narodni volivci obnašali čisto mirno in dostojno. Značilno je, da se je branil vstop celo trebanjskemu županu kot pristašu katoliškonarodne stranke.

LISTEK.

Astronomična politika in politična astronomija.

Neprestano napreduje znanost. Kamor je bilo še pred petimi leti, da celo še lani nemogoče prodreti človeškemu umu, tja dospel morda že letos. Na svetove, kamor ne more stopiti človeška noga, gleda naše oko s pomočjo priprav, ki jih je iznašel človeški um. Z zvezdami, ki migljajo na nočnem nebu, ne pečajo se samo pesniki v svoji domišljiji, marveč tudi učenjaki s treznim razumom. Že so začeli nekateri domnevati, da imajo zvezde svoje prebivalce. Dolgo že modrujejo modri o tem vprašanju, ter se borijo »z uma svitlim mečem« ti za to podmeno, oni proti njej.

Naše, seveda nemerodajno mnenje je danes, da je sedaj to vprašanje za vselej in docela rešeno, in sicer se je ta važna rešitev posrečila našim liberalcem. Radi in

brez zavisti priznavamo tudi nasprotnikom kar jim gre. Naši liberalci so nam namreč v nedeljo povedali, da imajo zvezde svoje poslance, ker pa poslance volijo po vseh dosedaj veljavnih zakonih volivci, morajo biti na zvezdah volivci, ergo so na zvezdah prebivalci, quod erat demonstrandum.

S posebno resolucijo so v nedeljo naši liberalci svojem poglavarju naročili, naj »brezobzirno zastopa v državnem zboru . . . svetlo zvezdo napredne ideje«. Zdi se nam, da mora biti za poslanca, pa bodi katere koli stranke, zelo prijetno, zastopati v državnem zboru zvezdo. Ne mislimo naravnost na vzvišene misli, ki plovejo takemu poslancu po duši, kedar po noči ali zvečer stopa po dunajskih ulicah in se spomni, ko zazre svojo zvezdo, lepe slovenske pesmi: »Al' na ptujem tudi, zvezda, me poznaš?« O, saj ga mora poznati, saj je njen poslanec! Izključno na to torej ne mislimo, ker tudi to dejstvo nam je pred očmi, da mora za poslanca biti zelo dobro, ako ima svoje volivce tako daleč proč.

Sitni volivski shodi z neprijetnim poročanjem odpadejo, in kedar se zopet bližajo volitve in volivci očitajo kandidatu, da ga nikoli med nje ni bilo, kakor so očitali pri zadnji državnoborski volitvi tako pogostokrat liberalnim kandidatom, potem se kandidat prav lepo in utemeljeno izgovarja, češ, da so prometna sredstva še preveč pomanjkljiva. Toda, čeprav ne more do nje, zvezda ga pozna, kakor smo dokazali, tudi na ptujem. Upamo seveda, da kadar kak poslanec svojo zvezdo poprašuje, »al' ga še pozna«, mu ta ni že »dne oznanjavka«, kakor pravi dotična pesem. Zvezda torej brez dvoma pozna svojega poslanca.

Ali pa tudi nasprotno poslanec pozna svojo zvezdo? To je pa druga stvar. Za to mora najprej vedeti, katere zvezde poslanec je. V nedeljo so liberalci poslancu naravnost povedali, da zastopa »svetlo zvezdo napredne ideje«. Popraševali smo razne zvezdoglede, katera zvezda bi utegnila to biti. Eni so bili mnenja, da bo morda Mart, ker znanost uči, da je na njem mnogo vode,

in se da torej glede vodenosti primerjati napredni ideji. Tudi ima kar dva meseca, ga torej brez dvoma večkrat luna trka, kar bi še bolj kazalo na naprednost. Toda drugi so zopet z vso odločnostjo trdili, da zvezde, ki bi tako svetila, kakor napredna ideja, v vsem svetovju ni. Parlamentarni zastopnik svetle zvezde napredne ideje je torej v žalostnem položaju, da niti vedeti ne more, katero zvezdo zastopa. Zaman je išče na nebu, in nihče mu je pokazati ne more. Morda to dejstvo nekoliko razlaga njegovo politično postopanje.

Kedar bodejo torej prihodnjič liberalci naročali kakemu poslancu, naj zastopa to ali ono zvezdo, sklicati bodejo morali shod po noči, da tudi na nebu pokažejo, katero zvezdo imajo v mislih. Izbere bodejo imeli dosti, saj pravi pesnik: »Vrh solca sije solncev cela čeda, . . . jih zemlja celo noč z veseljem gleda«.

Ta „splošno pristopni“ shod je bil sklican v hišo nekega Pavlina, in ta Pavlin je, sklicevaje se na svojo pravico, zahteval od orožništva, naj pusti le one na zborovališče, katere bo on imenoval. Tu je torej orožništvo brez obotavljanja z največjo pripravljenostjo služilo brambi privatne posesti, dasi po pravici za tako brambo ni bilo nikakega razloga, ker je bil ta volilni shod sklican kot vsem volilcem pristopen in je tudi g. Pavlin temu pritrtil.

Orožništvo je pa pri tej priložnosti trpelo še vse drugačne stvari. V zborovalni prostor, v katerem so bili izključno le pristaši narodnonapredne stranke, zvalili so nekega župnika. Komaj je bil notri, so ga potisnili ven in dejansko napadli — vse to takorekoč pred očmi c. kr. orožništva.

Ko so se ti dogodki javno v časopisju opisovali, upalo se je, da bo pristojna oblast kaj storila, da kaznuje pristransko in nemarno postopanje c. kr. orožništva in da zopet povzdigne omajano spoštovanje prebivalstva v nepristransost državnih varstvenih organov. A ni se zgodilo nič takega, in zato prebivalstvo s skrbjo pričakuje prihodnjih deželnozbornih volitev, katere bodo vsaj tako hude, če ne še hujše, kakor prošle državnozbornske volitve.

Podpisani smatrajo v takih razmerah za svojo dolžnost, da stavijo do nj. kscelence g. domobranskega ministra sledeče vprašanje :

Ali je gosp. minister pripravljen uvesti strogo preiskavo o obnašanju c. kr. orožništva v tu označenih slučajih in ukreniti najodločneje, da v prihodnje c. kr. orožništvo nepristransko in strogo postavno vrši svojo službo?

Na Dunaju 18. aprila 1901.

Državni zbor.

Dunaj, 19. aprila.

Ali smo še v katoliški Avstriji?

Vse liberalno časopisje kliče v boj proti »klerikalizmu«. In ni le slučaj, da so se prvi oglašili židovski listi, katere podpira prostozidarstvo, ona mejnarodna tajna družba, ki že nekaj desetletij s težkim svojim klavdivom izpodbija stebre starodavno habsburške države. In kaj se je zgodilo? Nadvojvoda Frančišek Ferdinand je prevzel protektorat kat. šol. društva, ki ima namen pospeševati verskonravno in domoljubno vzgojo mladine. S tem je visoki dostojanstvenik samo odobril plemenite namene društva, ki gradi jezove oni struji, katera teži in ruje proč od Dunaja in Rima v protestanški Berlin. Ljubezem do katoliške cerkve, ljubezen do vladarja in avstrijske domovine, to je smoter društva, kateremu je bodoči avstrijski vladar izrazil svoje simpatije. Ali je to protiustavno, ali je to demonstracija proti nekatolikom v državi, koder je dobrih osem desetink prebivalstva katoliške vere? Nadvojvoda je delal kot zasebnik, ki pa ve ceniti nevarnosti najnovejšega vsenemškega gibanja za cerkev in državo. Ko bi bili liberalci odkriti avstrijski rođoljubi, še pozdravljati bi morali

ta vzgledni čin za cesarjem prvega člana v vladarski družini. Kat. šol. društvo nima namena vzgajati verske proselite in prita-nejske šušmarje ali netiti boj proti prote-stanškemu in židovskemu veroizpovedanju, temveč značajne krščanske može, ki naj svoje moči žrtvujejo v obrambo očetnjave proti tajnim in javnim domačim na-sprotnikom in blagor vseh državljanov brez razlike.

Toda minérji za zagrinjalom »N. Fr. Pr.« kličejo na pomoč vse radikalne življe v Avstriji in Ogerski, da odbijejo »nevarnost« za ustavo. Ta ustava mora biti na jako slabih nogah, ako ne vzdrži plemenitega delovanja nepolitičnega društva. Toda nad-vojvoda je prestolonaslednik — tako ugo-varjajo tripični bratje in njihovi zavezniki. Da, ravno kot prestolonaslednik je dolžan ali vsaj opravičen, da obsodi naklepe in spletke proti državi in cesarski hiši. Slab gospodar, brezvesten bi bil sin, ki bi tatov in požigalcev ne odganjal od domače strehe ali ne pohodil tleče žrjavice. Ko je pruski prestolonaslednik Friderik, pozneje cesar, prevzel protektorat lože; ko je prestolo-naslednik Rudolf mnogokrat pokazal svoje liberalno mišljenje, tedaj je »N. Fr. Presse« samo hvalila.

Ako sedaj nadvojvoda javno pokaže svoje versko prepričanje, preti nevarnost ustavi in državi! Ali ni to golo licemerstvo, ostudna hinavščina, kateri je krinka zdrsnila s hajduškega obraza? Po želji teh Efialtov in Šilokov bi katol. vladar v katol. državi niti ne smel izvrševati svojih verskih dolž-nostij z ozirom na veliko manjšino nekato-liških svojih državljanov ali pa biti popoln brezverec.

Da, ravno sedaj pri tej priliki so li-beralci pokazali ves svoj gnev do katol. cerkve, kačji srd do zavednih katoličanov. In to iznova pričā, da le izprijene duše po svojem časopisju ostrupljajo ljudstvo, sejejo med najširše slojeve kali moralnega pro-pada, moré v srcih najčistejše ideale, ki vzdržujejo narod v krutih borbah za ob-stanek. Kdor tega ne izprevidi, ta je ali gluhi in slep ali pa ciničen grobokop svojemu narodu.

Današnja seja

se je pričela ob 11. uri. Skoraj do 2. ure so se vršile same formalnosti. Nato sta govorila glavna govornika Steiner in dr. Kaizlo pristojbinskem zakonu glede pre-nosnin. V današnji seji so tudi ministri od-govarjali na razne interpelacije. Schönerer-jevci so zahtevali debato o nekaterih odgo-vorih, toda zbornica jim ni napravila tega veselja.

Slovenski centrum

je imel danes dopoldne sejo, v kateri se je posvetovalo o pristojbinskem zakonu, ki je na dnevnem redu, in nekaterih inter-pelacijah. Nato je po daljšem razgovoru na predlog poslanca dr. Šusteršiča, viteza Berksa in Žičkarja sklenil soglasno: Ker ni več stvarnih ovir za združenje „Slo-vanskega središča“ s hrvatsko-slovenskim

klubom, pooblašča se načelnštvo, naj v tem oziru prične dogovore in, če je hrv.-slov. klub pripravljen, tudi takoj se dogovori o združenju obeh klubov.

Dvojezični napisi.

Posl. Žičkar, Ploj in tovariši so včeraj interpelirali trgovskega ministra: Iz katerih vzrokov noče c. kr. trgovinsko ministerstvo dovoliti tudi slovenskih napisov na poštnih uradih in pečatih, kakor to želi slovensko prebivalstvo? Mnogi okrajni in občinski zastopi so že prosili, toda odgo-varjalo se jim je vedno, da dobe dvojezične, ko se stari obrabijo. Toda zgodilo se ni. Tako je v Ivanjih le 5 in v Radincih k večjemu 20 Nemcev, a poštni pečat je le nemški. Ali ni sramotno, da moramo Slo-venci navzlic § 19 drž. tem. zakona še be-račiti za take malenkosti!

Važnost trgovinskih pogodb.

(Piše državni poslanec vodja Fr. Povše.)

(Dalje.)

To pa ne bo nastalo, ko bi oni dobili monopol čez naše gozde, ter da bi njim pripadla oblast, podelavati les v zmleto maso za papir, in če bi se jim posrečilo, da bi morala Nemčija od njih kupovati rafinirane lesne snovi!

A izkušnja nas uči, da v okolišju takih velikih tovarn, ki podelujejo les, hlode v pa-pirno snov, se vidijo jasni, prejasni sledovi njih grozne skrbi za ohranitev gozdov. Tu jim ni nič mar za ohranitev gozda, ki ga varujejo le toliko, da ne pridejo navskriž z gozdnom zakonom.

Tu jih pa nič ne boli njih plemenito, za gozdno varnost tako skrbno srce, da po-kupujejo mladi les, ki je še le začel naj-boljše rasti in ki bi v 10 do 15 letih postal dvojne vrednosti.

V to poklicani faktorji so pa tudi že na to predržno spomenico dostojno in jasno od-govorili in ovrgli neresnične trditve, ter vlado opominjali na vzgled drugih držav, katere v omogočenje lesnega izvoza do-vo-ljujejo za les posebno znižane tarife.

Poleg gozdarskega društva štajerskega je tudi niževavstrijsko gozdarsko društvo po-dalo vlogo na državno vlado, v kateri pro-sijo, da naj skrbi vlada za to, da izposluje od Nemčije odpravo ali vsaj izdatnejše zniža carino na surovi les (hlode, kurjavni les, les za podelavo v papir); prav tako naj se zniža uvozna carina na obdelani les (deske), uvede naj naša država uvožno carino na čreslo in smolo ter na državnih železnicah zniža vozni tarif za les in odpravi že vendar tiste poboljške (refakcije), kakoršne se delé veli-kim industrijam in veletržcem.

Toda v svesti, da se bo morda tudi kak slovenski veleobrtnik ali pa kak posebno skrbni jerob kmetovalcev našel, ki bi v ome-njeni spomenici našel opomin, da bodo naši gozdi se preveč zjasnili, če bo izvoz tako naraščal, s tem pa nastale razmere, ki bodo v občo škodo (več vetrov, toče, več suše itd.), hočem tudi v tem oziru dati potrebna

pojasnila, katera naj ovržejo strah tovarnar-jev, ki ga slikajo v spomenici.

Poglejmo najprvo naš lesni izvoz, po-tem množino naših gozdov, vsakoletni pri-rastek lesa, koliko ga je treba za domačo porabo v državi in koliko se ga torej zamore še prodati v inozemstvo.

Sledeča tabela nam kaže naš lesni izvoz v letu 1890 do 1899.

	drv za kurjavo kvint.	Surovi les kvint.	Obdelani les kvint.
1. 1890	1,840.000	8,315.000	1,506.000
1. 1891	1,887.000	8,167.000	1,312.000
1. 1892	1,925.000	8,113.000	1,003.000
1. 1893	2,028.000	8,400.000	811.000
1. 1894	1,943.000	9,410.000	823.000
1. 1895	1,697.000	10,280.000	1,214.000
1. 1896	1,836.000	11,885.000	1,186.000
1. 1897	2,089.000	12,850.000	1,373.000
1. 1898	1,877.000	16,279.000	1,732.000
1. 1899	1,794.000	18,113.000	2,270.000

Le v Nemčijo izvozilo se je lesa v tem desetletju (1890—1899):

L. 1890: 636.000 kvint drv, 6,847.000 kv. surovega lesa (hlodov), 445.000 kv. obtesanega lesa, 1,870.000 kv. desk, 449.000 kv. dog, 388.000 kv. pragov.

L. 1895: 812.000 kv. drv, 8,438.000 kv. surovega lesa, 745.000 kv. obtesanega lesa, 1,294.000 kv. desk, 318.000 kv. dog, 299.000 kv. pragov.

L. 1899: 749.000 kv. drv, 15,091.000 kv. surovega lesa, 1,543.000 kv. obtes. lesa, 4,275.00 kv. desk, 303.000 kv. dog, 1,172.000 kv. pragov.

Te številke nam dejansko izpričujejo veliki napredek v našem lesnem izvozu. Le surovega, to je neobdelanega lesa, se je l. 1899 izvozilo za več kot 100 odstotkov ali še enkrat toliko (od 9 milij. kvintalov na 19 mil. kv.) in le v Nemčijo 15 mil. kvint. Pa tudi desk je šlo v Nemčijo dokaj več, in sicer je narasel izvoz desk v tej desetletni dobi od 8,600.000 kvintalov na 13,400.000 kvint. Ta številka pa kaže, da se je tudi za lesopilnice (žage) pomnožil izvoz.

Računajmo dalje. V l. 1899 se je izvo-zilo od nas 13,400.000 kvint. desk; v to je bilo približno treba 27,000.000 kv. hlodov. Izvozilo se je pa v tem letu le 19,000.000 kv. hlodov, torej nam te številke kažejo, da se je vendar večina surovega lesa (hlodov) t. j. 27,000.000 kv. požagalo doma. Ti izkazi pa tudi dokazujejo, da je domača industrija od l. 1895 do 1899 porabila 11 mil. kvint. hlodov več, ker l. 1895 porabila jih je le 16 mil. kv., l. 1899 pa že 27 mil. kvint. In v spomenici tarnajo, kaj bo z nami, kaj z

O Levčevem „Slovenskem pravopisu“ in njega kritikah.

Spisal dr. K. Štrekelj.

(Dalje.)

Dandanes se je v tujkah staro pravilo o preme-njavanju predsoglasniškega in končnega *l* v *o* ohranilo skoraj samo v Dobrovniku, kjer še govore *sodat* iz *sol-dato*, *sopa* iz *salpa*, *poma* iz *palma*, *manigodo*, *Nacijónò* iz *Nazionale*; drugod pa je stopil, razen v ad-ektivih iz samostavnikov na *o* (iz *l*-a, n. p. *angjeoski*, *gjavaoski*), povsod že *l* na mesto pričakovane *o*. V novjših tujkah je to seveda brezizjemno in se je *l* celo vtihotapil v nekatere besede, kjer bi ga ne pričakovali, na primer v besedi *malta* iz n. 'Mauth', če beseda ni naslonjena na *malta* iz n. 'Malter, Mörstel', kar pač ni zlepa mogoče že zavoljo razločevanja pomenov. Podobno je raz-lagati tudi *l* v besedi *šudio*, gen. *šudjela* itd. v Dobrovniku; ben. *giudèò* (na španjski *judío* ni misliti, prim. *šilj* iz ital. *giglio*) je dobil v Dobrovniku najprej obliko *šudèò*, *šudeò, ki se je naslonila na druge podobne na *eo*, n. p. *angjeo* ter prevzela potem v kosih padežih *l*, kakor da bi prvotno deblo bilo *šudèl. — Kakor se torej Srb ali Hrvat sedaj nič ne briga za staro pravilo, enako se slo-venski narod ne briga za pravilo šestnajstega stoletja; kakor je je prestopil glede *l*-a, za katerega govori sedaj *u* (*u*), tako sedaj tudi v tujkah ohranja čisti *l* pred so-glasniki; vzrok, da mu je zamrl čut za zoprnost skupine

telt, talt, tolt itd., je pač iskati v tem, da je tudi v mnogih domačih besedah vsled izpada kakega *i* prišel čisti *l* pred soglasnik in se je rabil tudi v sorodnih besedah: *deklica* iz *deklica*, *dekla*, *naglica* iz *naglica*, *nagla*, *preslica* iz *preslica*, *vagalca* iz *vagalica*, *okroglica* iz *okroglica*, *kobilca* iz *kobilica*, *kolko* iz *koliko*, *tolko* iz *toliko*; primerjati je tudi zgoraj med izjemami navedene tvorbe št. 2—4. Potemtakem sta torej Pletersnik in Levec prav storila, da v novjših tujkah pišeta pred soglasniki *l* in ga učita tako tudi izgovarjati. Interesantno se mi zdi tudi to, da se je v srbsčini ali hrvaščini prav kakor pri nas pojavil čisti *l* za *o* na k o n c u besed najprej v množnem roditelju substantivov na *la*, *la*, *lo*; prim. Rešetar, Pri-morski lekcioniari XV. vieka (Rad 136, str. 106, 107).

§. 14. in 15.

V točki 14. uči Levec: „Kadar ne veš, ti je li na koncu besed pisati *l* ali *v* (*u*), tedaj postavi besedo ali v ženski spol ali pa v množino, in takoj se ti pokaže prava oblika.“ To pravilo ni natančno, ker je deloma preobilo; po njem si ne bo mogel gorenjski in koroški Slovenec nič pomagati, ker bo mirno pisal *dava*, *obuva* namesto *dala*, *obula*. Gorenjec in Korošec moreta iz podaljšanih oblik spoznati, ali jima je pisati *v* ali *l*, samo tedaj, kadar jih podaljšata s samoglasnikoma *e* in *i*: *dav* — *dale*, *dali*; *obuv* — *obule*, *obuli*. Iz Levčevega pravila je torej iz-brisati besede: „ali v ženski spol, ali pa“ in pa „v žen-skem spolu *bela*, *dala*, *obula*, *prava*, *šdrava* in.“ Sploh

se mi zdi, da bi se bilo tukaj držati pravila Janežiča, ki je pisal v slovnici, 3. izd., §. 26, 3 popolnoma prav tako:

„Na koncu besedi se pisme *l* návodno podomače izrekuje kakor *v*, piše se pa le *l*. Ako dvomiš, kaj bi pisal — *l* ali *v*, na-tegni besedo na *e* ali *i*, in brž se ti pokaže, kaj je prav. Če si torej n. pr. v zadregi pri besedah: *vesev*, *delav*, *orev*, *prav*, pritekni jim *i*: *veseli*, *delali*, *orli*, *pravi* in pokaže se ti prava pisava: *vesel*, *delal*, *orel*, *prav*.“

Levec se je v svojem pravilu dal deloma zapeljati Sketu, kateri je koncizni in dobro preiščeni Janežičev nauk pokvaril, ko je namesto Janežičevih samoglasnikov *e* in *i* postavil v pravilo kar vse samoglasnike sploh, pišoč: „podaljšaj besedo s kakim samoglasnikom“ in „pritakni jim samoglasnik“! Tudi bi bilo potrebno, dati Gorenjcu in Korošču navodilo, kako se mu je ravnati, kadar govori *va*, *vo*, *vu* in ne vé, bi li pisal *v* ali *l*; takrat mu je postaviti besedo v oblike, v katerih prihaja za dvomnim glasom *e* ali *i*. Seveda bi mu bilo vtisniti v spomin izjeme: *gwále*, *cérkle*, *búkile*, *brítile*, *ugáttile*, *šétile*, *ta mítile* itd.

Tudi točka 15. se mi ne zdi prav vbrana in pre-mišljena, ako Levec uči: „Kadar ne veš, bi li na koncu besed, pred soglasniki in za njimi pisati *l* ali *lj*, tedaj piši *l*, če narod izreka *v* (*u*), *lj* pa takrat, če narod izreka čisti *l*.“ To pravilo bi veljalo vse samo za Gorenjca in Ko-rošca; zapadni Štajerc bi pa po njem pisal *mjatiiti*, *mljeti*, *bijato*, *pljlatno* itd., česar seveda ni maral pravopisec priporočati.

(Dalje prih.)

našimi delavci! Ali ni brezvestno trditi to, ko se je med tem tudi njih izvoz v izdelkih pomnožil za blizo 60%!

Pa tudi velikim tovarnam, ki podelavajo hlode v papirno maso, uradni statistični podatki kaj krepko govore, kako neutemeljena je njih obdolžitev in kako se jim vidi poželjivost, da bi vse imeli.

Politični pregled.

V Ljubljani, 20. aprila.

Glasovi o izjavi nadvojvode Frana Ferdinanda.

S pomenljivo izjavo prestolonaslednika Frana Ferdinanda se peča umevno vse avstrijsko časopisje; katoliško izraza svojo največjo zadovoljnost, protikatoliško pa neusmiljeno udriha po »predržnih klerikalcih«. Prav tako se pa peča s to zadevo tudi ogersko ter časopisje v Nemčiji. Ogerski listi pravijo, da se vsa politična javnost živahno peča z nagovorom nadvojvode, in govori se že, da bo eden poslanec neodvisne stranke to zadevo spravil v obliki interpelacije pred državni zbor. — »Voss. Zeitg.«, liberalni list prve vrste, ne more umeti, kako da je prestolonaslednik, ki je toliko časa molčal, ravno sedaj, ko je bival na Dunaju nemški prestolonaslednik, sin prvega protestantskega vladarja, mogel tako govoriti. On se ni prglasil le za nasprotnika protirimskega gibanja, marveč si je prisvojil tudi karakteristiko tega gibanja, ki so jo njega somišljeniki vselej zavrnil kot neresnično. (!) — S tem hoče menda reči, da protirimsko gibanje ni ob enem tudi protiaustrijsko. — »Nat. Zeitg.« se boji za pričeto Körberjevo mirovno delo. — Vse drugače pa piše katoliška »Germania«. List slavi nagovor nadvojvode kot osvobodilno dejanje, z obiskom nemškega prestolonaslednika nima ta izjava nikakega dotika, ker ni imela nikakega političnega pomena. »Posebno veselo pa je,« piše »Germania« dalje, »da avstrijski nadvojvoda ni priznaval samo patriotičnih, marveč tudi verske težnje katoliškega šolskega društva in jim obljubil v bodoče svojo podporo. Liberalni avstrijski šolski zakon je rodil najžalostnejše sadove in pospešil posebno verski indiferentizem. Sedaj je izdal nadvojvoda Fran Ferdinand, kakor svojodobno cesar Viljem I., geslo, da je ljudstvu potreba ohraniti vero. Stalo bo to mnogo boja, morda vročega boja, toda patriotični in krščanski misleči Avstrijci se bodo tem tesneje družili okoli svoje zastavonoše, pomneči besed: od boja do zmage!« — V istem smislu se izjavljajo ostali katoliški listi v Nemčiji. — Dunajska židinja je v svojem znanem uvodniku grozila z Mažari. Sedaj se je pa oglasil eden prvih mažarskih listov »Pester Lloyd«, ki povsem odobruje postopanje prestolonaslednika. Pravi namreč mej drugim: »Ali se je morda čuditi, da je nadvojvoda Ferdinand, spoznaoč veleizdajsko gonjo Schönererjancev, ki v doseg svojega namena rujejo tudi proti katolištvu, sledeč svojim katoliškim čuvtvom prevzel protektorat društva, o katerem je prepričan, da zasleduje poleg katoliških tudi avstrijske namene?« Židovski liberalci so se torej precej blamirali.

Položaj mladočeškega kluba.

O velikonočnih počitnicah so mladočeški drž. in dež. poslanci ter drugi vplivni voditelji mladočeške stranke odobrili sedanjo taktiko državnozbornske delegacije in nekako obsodili obstrukcijo. Voditelji in volivci so bili namreč prepričani, da jih vlada odškoduje zato samozatajevanje s koncesijami na narodnostnem polju. Sedaj se je pa v tem oziru nakrat obrnilo na slabše in kakor je razvidno iz v »Pressb. Tagbl.« objavljenega dopisa nekega češkega politika, jelo je že vretim mej češkim narodom, ki se ne zadovolji s samimi obljubami. Niti pri imenovanju novih članov, niti z ustanovitvijo umetnostne galerije se ni spolnila kaka njihovih zahtev. V gosposko zbornico sta pozvana je d e n p e s n i k in j e d e n k o m p o n i s t, galerija je pa namenjena objednem tudi Nemcem. Sami Čehi torej s tem niso ničesar pridobili, niti jednega politika v gosposko zbornico. In sedaj predloga o gradnji kanalov, ki je vlada še sedaj n predložila od-

seku. S takimi koncesijami češki narod ni zadovoljen, pravi dopisnik, in poslanci naj bodo veseli, da so v posesti mandatov. Pomniti pa morajo, da poteko njih deželnozbornski mandati, katerih ne dobe, ako ne nastopijo druge poti, poti obstrukcije. — Morda je postopanje čeških poslancev v žel. odseku, ki so ga povzročili predvčeranjim nesklepčnega, že posledica teh pojavov mej češkimi volivci.

Naučni minister o podržavljenju te šolske gimnazije.

Krakovski »Czas« objavlja v jedni zadnjih številčk pogovor dunajskega dopisnika z ministrom vit. Hartel-om, ki je obširneje pojasnil to vprašanje. Rekel je, da se vlada pri podržavljenju srednjih šol ozira najprej na njih kakovost in učni jezik pri tem ne pride v poštev. Minister je prepričan, da so državne šole mnogo bolje, nego zasebne, in da imajo šole z izreco narodnim značajem manjvredne (!) učence, ker se jih s pomočjo agitacije (!) spravi v zavod z vseh mogočih strani. Taka srednja šola mora biti dalje res potrebna. Ko tako izpolni zavod te pogoje, mora pa biti tudi popoln, da tudi s svojim obstankom jamči za nadaljni razvoj. Ravno ta moment je bil merodajen pri postopanju napram tešinski gimnaziji. Vlada ji je raje zvišala podporo, dokler ne postane popolna. Do tedaj se pa brčkone tudi poležejo viharji, ki bi bili morda sedaj onemogočili dotično postavko v proračunu. — S tem je minister le priznal, da je imel nekoliko strahu pred Nemci. Ministrova izvajanja glede dijaštva v nemških zasebnih srednjih šolah so pa precej — čudna. Zaslede se le v nemških radikalnih in italijanskih listih.

Železniški odsek

bi se bil moral dne 18. t. m. zvečer posvetovati o vladni predlogi glede gradnje železnic, posebno o drugi železniški zvezi s Trstom. Kajpada je ta zadeva velike važnosti za ves avstrijski jug. Ta napovedana seja pa ni bila sklepčna, ker se seje niso hoteli udeležiti Poljaki in Čehi in ker je bilo slučajno zadržanih osem drugih članov tega odseka. »Slučajno« zadržan je bil tudi slovenski poslanec dr. Tavčar. Čehi in Poljaki se radi tega niso odzvali povabilu k seji, ker vlada še ni predložila načrta glede vodnih cest na Češkem in v Galiciji, o katerem zahtevajo, da pride istodobno v razpravo. Prisotnih je bilo 23 poslancev in sta manjkala le dva za sklepčnost, vsled česar je nade, da bo odsek lahko razpravljal o investicijski predlogi tudi tedaj, ako se Poljaki in Čehi tudi v bodoče ne udeležujejo sej.

Dr. Luegerjev opomin učiteljem.

V četrtek je dunajski župan dr. Lueger zapisregel 150 novoimenovanih učiteljev. V nagovoru ob tej priliki jim je podal tudi naslednji opomin: Zahtevam pa od Vas, da otroke tudi vzgajate, kakor predpisuje državni šolski zakon. Svetni učitelji naj se ne podajajo na polja, ki jih nič ne brigajo. Naloga učiteljev ne obstoji v tem, da bi trgali otrokom iz src vero. To naglašam raditega, ker se je v zadnjem času opetovano pripetilo, da se je marsikateri čutil poklicanega predavati otrokom Darwinovo teorijo o izhajanju človeka od opice. Ti nauki učitelja prav nič ne brigajo, marveč skrbi naj le zato, da bodo otroci v tem poučeni, kar potrebujejo za življenje... Mej učitelji in njih predstojniki naj vlada sporazumljenje in nikdar naj ne pride do razpora mej duhovnimi in svetnimi učitelji. — »Napredni« učitelji s takim opominom seveda niso zadovoljni.

Tolstojev reformatortični program.

Zadnje dni minulega meseca je objavil grof Tolstoj obširno spomenico na carja Nikolaja, ki jo objavlja sedaj v celoti »Daily News« in v kateri podaja carju načrt, po katerem naj se preosnujejo ruske razmere, da bo zavladal zopet mir v državi. Tolstojev program obsega na kratko nastopne misli: 1. Zagotovi naj se enakopravnost delavskih slojev z ostalimi sloji prebivalstva; 2. odpravi naj se vojni svet; 3. zboljša naj se pouk; 4. verska sloboda. K tretji in četrti točki podaja avtor sledeča pojasnila: Na polju pouka naj se odstranijo vsi narod-

nostni, socijalni in verski razložki; vse šole naj bodo dostopne učencem in učenkam vseh narodnostij in vsake vere, včevši žide; ustanovitev in vodstvo zasebnih šol vseh vrst bodi vsakomur dovoljeno. V doseg verske slobode naj se odstranijo vsi zakoni, na podlagi katerih se kaznuje kot zločin odstop od vladajoče cerkve; dovoli naj se otvoritev molivnic vseh verskih sekt, shodi in zbirališča naj bodo prosti. Stariši naj slobodno odločujejo, v kateri veri hočejo odgajati svoje otroke. — Načrt, posebno prve njegove točke, imajo v sebi dokaj dobrih zrn, njegove zahteve v verskem oziru pa ugajajo menda samo židom in brezvercem, ki se v pravoslavni Rusiji ne morejo slobodno gibati. Kako versko slobodo hoče imeti Tolstoj v Rusiji, je pač najjasnejši dokaz dejstvo, da zahteva slobodo za vse, še tako neznatne sekte, tisoči katolikov pa ne najdejo pri njem niti toliko milosti, da bi jih omenjal z jedno besedico.

Finančni položaj Angleške

osvetljuje najbolj proračun, ki ga je vlada te dni predložila zbornici ob jednem z nebroj načrti glede novih virov dohodkov. Povisati hoče dohodninski davek ter carino od sladorja in premoga. Primanjkljaja v proračunu je nad 50 milijonov funtov, državni dolg znaša 688 milijonov funtov. Značilno je, kar je povedal pri tej priliki Harcourt. Rekel je namreč: Vlada si je izposodila za sedanjo vojsko skupno 127 milijonov, ali stirikrat toliko, kot za krimsko vojsko. Stroški so znašali dosedaj 148 mil., sme se pa trditi, da bo potreba 200 mil., predno bo vojska končana. Porabljen bo torej ves prihranek zadnjih 50 let. Potovanje Milnerjevo v Evropo kaže, da v Južni Afriki grozno nazadujemo. Južnoafriška politika je dovedla do najžalostnejega finančnega položaja. — In vključ temu vlada ne vsprejme pametnih mirovnih pogojev.

Milner o položaju v Južni Afriki.

V angleškem parlamentu so prejeli poslanci te dni takozvano »višnjevo knjigo« o dogodkih v Južni Afriki. Mej posamnimi poročili se nahaja tudi brzozjavka guvernerja Milnerja, ki je sedaj nastopil dopust v Evropo, v kateri opisuje dogodke do 6. marca. Mož pravi, da je brezplodno tajiti, da je bilo zadnje polletje doba nazadovanja v materialnem kakor tudi v moralnem oziru. Angležem se godi torej sedaj mnogo slabše, nego tedaj, ko so Buri razpolagali še z veliko armado. Vendar pa meni, da se nahaja dežela v položaju, v katerem bi si lahko kmalu odpomogla. Ne bo potrebno ravno mnogo let, da se bo popravilo, kar je sedaj opustošenega. Lojalni Angleži so že do grla siti vojske, ki je mnoge popolno ugonobila, toda pripravljeni so, tako dolgo se vojskovati, da pride vsa Južna Afrika neoporečno pod angleško zastavo. Kaka navdušenost!? Kakor naglo se pa to zgodi, hočejo opustiti vse sovraštvo napram drugorodcem ter se pokazati sovražniku do cela naklonjene, da tem preje sprejme ponujane mu pogoje. Iz tega je pač razvidno, da nihče bolj ne hrepeni po miru, nego Milner sam. Seveda treba vedeti, da je njegovo poročilo le senca dejanskega položaja v kapski koloniji.

Dopisi.

Iz Boh. Bistrice, 17. t. m. To so bili prijetni dnovi od 7. do 14. t. m. Od Velikonočne do Bele nedelje obhajali smo v naši župniji sv. misijon. Vodili so ga č. g. misijonarji S. J. p. Fr. Doljak, Al. Žužek in Jan. Kunstelj.

Ljudje so prav pridno prihajali, poslušali cerkvene govore ter prejeli sv. zakramente. Nad 1500 bilo je obhajanih.

Veličasten je bil v nedeljo popoludne sklep. Bila je prava manifestacija katoliške zavesti vernega bohinskega ljudstva. Zbrani sta bili oni dan obe bohinski dolini. Impozantna bistriška cerkev sv. Nikolaja morda 15 let ni videla toliko ljudstva, kakor v nedeljo pri misijonskem sklepu. Pri procesiji z Najavetejšim odlikovali so se kot častna straža z gorečimi svečami v rokah občinski zastopniki.

Gosp. misijonarjem bodi tu javno izrečena zahvala.

Bog plačaj! — Pohvaliti moram naše neutrudljive pevce; čast bi delali marsikateri mestni cerkvi.

Iz Kranjske gore. Gotovo mislite po deželi, da smo pri nas v Kranjski »Sibiriji« po zimi spali spanje pravičnega. Motite se. Dasiravno imamo še danes, ko vam to pišem, vso ravan pokrito z belim po noči padlim snegom, vendar smo se ves čas dolge zime krepko gibali.

Da so naši možje ob času držav. volitev v ogromni večini oddali svoje glasove odločno kršč. možem, vam je znano. Vsa čast takim možem, katerih ne ustraši niti dolga pot, niti čakanje, niti napadi nasprotnikov. Živel!

Imeli smo tudi občni zbor podružnice sv. Cirila in Metoda za »Gorenjsko Dolino.« Združili smo zabavno s koristnim. Cenj. g. Hl. Bergant, agronom, je naučeval naše može za napredek v kmetijstvu, zlasti živinoreji. Hvala mu. Naročili smo žitočistilni stroj, tudi zasebna mlekarna g. Globočnika že posluje. Bog blagoslovi započeto delo! V odbor podružnice sv. Cirila in Metoda pa sta bila na novo izvoljena gg. velec. g. dr. Anton Rogina, c. kr. sodnik, odbornikom in č. g. Iv. Barle, kaplan, blagajnikom. Zborovanje je doneslo lepo svoto 100 K, katere smo poslali centr. blagajništvu.

Ker se predpustom vse veseli, napravili smo tudi pri nas lepo, vsposodobno veselico. Naše pridne deklice so igrale »Lurškopastarico.« Pri napolnjenih prostorih so vse deklice dobro rešile svoje uloge. Na občno zahtevo se bode igra ponovila v polletju. Čisti dobiček te igre se je daroval za uboge paganske otroke, ki bodo gotovo hvaležni onim, ki so se trudili za to igro.

Tudi Marijini družbi se pod varstvom nebeske Matere lepo razvijati.

Mladenci so dobili krasno zastavo, katero je blagoslovil 25. marca župnik jeseński. Zastava je umetno delo šolskih sester iz Trsta. Dekleta pa so že imele svojo bandero.

Razun tega se je ustanovilo tudi veteransko društvo, ki si je že omislilo zelo lepo, okusno uniformo. Tudi to društvo bo kmalu imelo svojo zastavo, za katero je blagovolil sam svetli cesar darovati 80 K.

Pozabiti ne smem tudi občnega zbora »kmetijskega društva« v Podkorenju, ki se je vršil na belo nedeljo. Društvo je imelo v preteklem letu prometa 79.076 K 88 h., pač velika svota za kraj, ki ne šteje niti 1600 duš. Čistega dobička je 838 K 16 h., ki se dene v rezervni zaklad. Omeniti moram, da društvo vodijo skoro sami kmetje. Da pa društvo sploh tako dobro napreduje, gre vsa čast požrtvovalnemu načelniku g. J. n. Kramarju. Bog nam daj veliko takih mož! Razun starih udov bila sta v nadzorstvo na novo izvoljena č. g. Ivan Barle in Friderik Rasinger.

Sedaj pa se pripravljamo že za polletje. Stanovanja za tujce, ki pridejo občudovat našo divno okolico in srkat svež planinski zrak, so že skoro vsa odana. Res lepa je naša domovina, kjer prebiva krepki slovenski rod.

Tedenski koledar.

Nedelja, 21. aprila: 2. povelikonočna, Anzelm, šk., evang.: Jezus dobri pastir. Jan. 10. — Ponedeljek, 22. aprila: Soter in Kaj. — Torek, 23. aprila: Vojteh, šk. — Sreda, 24. aprila: Jurij m. — Četrtek, 25. aprila: Marka evang. — Petek, 26. aprila: Klemen in Marcellin mm. — Sobota, 27. aprila: Fidel Sigm., Peter Kaniz. — Solnce izide 25. aprila ob 5. uri, zaide pa ob 6. uri 56 min. — Luninspremin: Prvi krajec 25. aprila ob 5. uri 13 min. pop. — Musica sacra v nedeljo, 21. aprila: V stolni cerkvi velika maša ob 10. uri: Maša v F-dur zl. Feliks Uhl, alleluja z verzikloma Ant. Foerster, ofertorij gosp. Veselak. — V mestni cerkvi sv. Jakoba velika maša ob 9. uri: Maša v čast sv. Ant. Padov., zl. J. Zangl, graduale Ant. Foerster, ofertorij J. B. Tresch.

„Rodoljub“ in „Narod“ proti „Vzajemni zavarovalnici“. Kakor smo že poročali, so liberalci stopili v zvezo z različnimi kapitalističnimi zavarovalnicami, da bi škodili domači naši „Vzajemni zavarovalnici“. „Narod“, ki piše najneumnejše članke zoper „Vzajemno zavarovalnico“, piše z obznanja vredno predrznostjo, da je to samo „sumničenje“ in „čisto navadna infamija“. „Mi nimamo zvez niti v Pešti niti kje drugje.“, piše „Narod“, — Na kateri strani pa je ta „čisto navadna infamija“, izprevidi občinstvo lahko iz sledečega: Kapitalistične, zlasti judovske zavarovalnice pošiljajo svojim agentom „Rodoljubove“ številke, v katerih se infamno napada „Vzajemna zavarovalnica“, ter te agente opozarjajo, da naj te članke razširjajo in porabijo za agitacijo. Eno tako pismo tu doslovno (pisano je nemško) prevajamo: „Foncière, Pestanska zavarovalnica. Gospodu . . . v . . . . Članek priloženega časopisa „Rodoljuba“, kateri stanje ljubljanske škofijske vzajemne zavarovalnice na strokovnjaški način ostro kritikuje, bi vam utegnil gotovo, čega prav rabite, zelo olajšati konkurenco zoper imenovano društvo. Mi vas prosimo, da ta časopis hranite v napovedani namen in ga — porabite. — S spoštovanjem: Generalna agentura v Gradcu Pestanske zavarovalnice „Foncière“. (Podpis nečitljiv.) Tako se torej dela. Tisti človek, ki je izvršil to izdajsko delo, vredno rajnega Judeža, je tako na dva načina zaslužil: ko je pisal v „Rodoljuba“ in ko je ustrezal kapitalistom. To je liberalno! Radi bi videli, ali je „Rodoljub“ zastonj storil to uslugo judovskim zavarovalnicam? Radi bi vedeli, kdo sedaj plačuje tisoče izvodov, ki se od tega lista vsak teden razmečejo? Radi bi vedeli, kako je prišlo do tega, da tuji mažarski zavod dela reklamo za „Rodoljuba“. — Slovensko občinstvo naj sedaj sodi: Kje je infamija?

Socijalnih demokratov se boje! Volilni oklic soc. demokratov je ljubljanske magistratovce spravil v umevno razburjenje. V tem razburjenju so zapisali v „Narodu“, da pojdejo „klerikalni volilci“ za soc. dem. v boj. Torej tega se boje na magistratu! Prav radovedni smo, kako so magistratovci prišli do takega sklepa. Ali se morda kaj takega da sklepati iz tega, ker smo v našem listu vestno poročali o volilnem gibanju in niti zamočati nismo hoteli, da so bivši prijatelji naših naprednjakov le-te v volilnem oklicu krepko prijeli? Ali ne kaže to, kako se na magistratu boje vsake opozicije? Ta strah umevamo! Ker gosp. magistratna ves ta strah javno izraža v „Nar.“, najbolj sebi bije po zobeh! S tem strahom kaže, da sama dobro čuti, da velike večine ljubljanskih volivcev nima več za seboj.

Kake kandidate imajo magistratovci. Po Ljubljani se že dolgo časa ni zbrilo toliko dovtipov, kakor te dni, ko se magistratovci v potu svojega obraza pehajo za kandidate à la Jakob Dimnik in Jožef Turk, katerega je „Narod“ pred leti imenoval „naš slavnoznani politični šrangar“. Včeraj se je po raznih krajih Ljubljane kaj živahno razpravljalo o jednem izmed liberalnih kandidatov, ki je dvema volivcema na vsa usta povedal, da se bodo doklade v Ljubljani morale povišati. Ljubljanske volivce odkritosrdno pomilujemo, ako bodo volili take kandidate.

Najnovejši čin vzornega mestnega gospodarstva občudujemo Ljubljanci na novi mestni dekliški šoli pri sv. Jakobu. Iz poslopja odmeva sumljivo razbijanje, a na prvi pogled se ne more opaziti, kaj se razbija, ker so okna, iz katerih odmeva razbijanje, previdno zakrita z deskami. A nekateri hudomušni Ljubljanci so vendar prišli na to, kaj se pri oknih razbija, in sedaj se s popolno gotovostjo trdi po Ljubljani, da odbijajo delavci zid od že dogotavljenih odprtih okna. Na ta originalni način se pri novi stavbi delajo — večja okna. Pa naj še kdo reče, da g. Duffe ne

zna! Čuli smo tudi podrobnosti, kako je prišlo do tega imenitnega razširjevanja oken na novi mestni dekliški šoli. Zagotavlja se nam, da je g. Duffe, katerega v Ljubljani občudujejo samo še naši modri mestni očetji, dal mizarskemu mojstru, ki je prevzel izvršenje lesenega dela oken, napadni načrt in tako je mizarski mojster napravil prevelika okna. Prevelikih oken v premajhne luknje pa magistratovci niso mogli utakniti, zato so zahtevali od mizarskega mojstra, naj okna popravi. Mizarski mojster je bil za to „delo“ seve takoj pripravljen, in je zahteval za „naknadno“ delo — dva tisoč kron odškodnine. Sedaj so bili na magistratu še-le v prvi zadregi! In bil je zopet „rešitelj“ iz zadrege, menda g. Duffe, ki je predlagal, naj se od oken toliko zidovja odbije, da bo za prevelika lesena okna prav. In sedaj so ta imenitni načrt izvršili že v II. nadstropju novega šolskega poslopja in izvršujejo ga sedaj v I. nadstropju. Tako se skrbi, da se dela, ki se oddajajo „cenejšim ponudnikom“, primerno podraže. Ogladati si smejo ta dela volivci brezplačno!

Volivno gibanje v Ljubljani. Ljubljanskim naprednim volivcem se strašno »za malo« zdi, da do opoludne na ljubljanskih vogalih še niso bili nabiti napredni kandidati in da je g. Kališ nabil le vabilo k prvi predstavi — opičjega gledališča. Nekateri trdijo, da magistratovci sami nimajo posebne dopadajenja nad svojimi kandidati, vsaj župan Hribar pri zadnjem sestanku šentjakobskih volivcev ni mogel pomagati Jožefu Turku do zaupnice. To je bil kaj zanimiv prizor! Znani dobri »gospodar« Karol Trošt, ki je v volivnem imeniku vpisan za branjevca, dasi, kakor se trdi, ni niti branjevec niti posestnik, je predlagal, naj se pošlje v »Narod« izjavo proti »Slovincu«, ki si je upal pisati, da šentjakobski volivci s Turkom niso zadovoljni. Ta predlog je sijajno propadel, a prišlo je še hujše. Ko se je predlagalo, naj se Turka povabi k sestankom, izjavljali so volivci, da potem oni ne pridejo, in čuli so se »lepi« pridevki kandidatu Turku, katerih pa ne zapišemo, ker si jih lahko vsak sam misli, kdor pozna življenje in delovanje tega naprednega »pravaka«. Naposled je Karol Trošt svojega očeta napumpal »za jedno krono«, — pa niti te zaželjene kronce ni dobil in je moral iti spat. Vidite, g. urednik, kako imenitno se »giblje« ljubljanski volivci. Volivci pri sv. Jakobu bi n. mesto »g.« Turka veliko raje imeli g. Vidmarja, katerega jim pa magistratovci niso hoteli nastaviti. Zanimivo je, kako agitira po Ljubljani nek napredni kandidat, ki ve, da volivci nekatere magistratne kandidate tako dobro poznajo, da nimajo prav nič veselja marsirati zanje na volišče. Ta kandidat priporoča volivcem: »Če prav drugega ne volite, da le mene, pa bo dobro!« Ob takih razmerah je umevno, da bo danes »Narod« izmislil si kako debelo laž, da navduši z njo »svoje« za udeležbo pri volitvi v ponedeljek, in morda bo celo zapisal, da se bo čez nedeljo »klerikalni zmaj« pripravil, da v ponedeljek celo Ljubljano požre. Tak »strah« bo moral imponirati in pridobil bo magistratnim junakom mandate. Malovrh bo že skrbel, da bodo na magistratu ostali stari čuvarji! Napredni agitatorji in tudi čevljar Tuma so z različnimi grožnjami pri delu. — Danes se je »zganil« tudi g. Kunčič. Po Ljubljani pripoveduje, da je že naročil plakate pri Kleinmayerju in da kandidira samo radi tega, kar hoče v mestnem svetu interperirati, zakaj njegovega predloga o streljanju v ljubljansko meglo, katerega so v obč. svetu sprejeli, še niso izvršili. »Sl. List« danes poroča, da je baje Hribar v taki zadregi za volitve v III. razredu, da se je včeraj v kočiji vozil k magistratnim slugam prosit glasove. Socijalni demokratje se Hribarju na glas rogajo, ker je izrazil „začudenje“, kako je prišel g. Pock, „ki je bil tako dober“, mej nasprotne kandidate, dasi mu je g. Pock že v „Narodnem Domu“ v tistem zlatem času, ko je vsa soc. demokracija podpirala magistratovce, povedal, da je socijalni demokrat. Socijalni demokratje razdajajo po mestu listke, na katerih vabijo na shod „pri Raku“, ki bo danes ob 8. uri zvečer, in na jutrišnji shod v kazinski stekleni salon. Mi pač lahko mirno gledamo to

pehanje, ki kaže, kako rada bi izvestna gospoda Ljubljani gospodarila do — konca.

Važen odlok finančnega ministerstva v zadevi pristojbinskega nametka. Državni poslanec Stojan je prejel na vprašanje glede uračunavanja aktivnih obresti sledeče pojasnilo: V priznatku premičnin, (obrazec B) se nahaja rubrika z napisom „Dospela in do 31/12 1900 tekoče obresti.“ V to rubriko se obresti vpišejo v pomnoženje glavnice. Ako pa dotične obresti služijo le v poravnavo tekočih izdatkov (pri obligacijah ustanovah, beneficijah itd.), tedaj se dotična rubrika pusti prazna. (Fin. min. 19. marca 1901 št. 14168.) Ustanove, ki še niso od škofijstva potrjene, niso podvržene pristojbinskemu nametku. Ako so pa dotične glavnice izkazane v cerkvenih računih, naj se one izkažejo v priznatku, v opombi pa naj se pristavi »še ni formalno vrejeno«. — Opozarjamo na to pojasnilo, ki je načelne važnosti. Dokazati treba torej, da dotične aktivne obresti ne pomnožujejo kapitala, ampak služijo le v poravnavo tekočih izdatkov, in nadarbina ali druga pravna oseba je prosta dolžnosti plačevati pristojbinski nametek.

Napad na romanje na Sv. Goro. Malovrh se je seve moral zaleteti tudi v romanje na Sv. Goro in zapisal je v „Nar.“ naslednje stavke: „Škof je peljal 1075 romarjev na Sv. Goro. Južna železnica je ceno vožnih listkov za to potovanje določila na 3 gl. 14 kr., odbor za prireditve romanja pa je te listke prodajal udeležnikom po 3 gl. 50 kr. Imel je torej pri vsakem listku 36 kr. dobička, ali skupaj 387 gl. To je že prav lep profit. Vrh tega pa uprav klasičen dokaz, kako zna klerikalna gospoda izkoriščati ljudsko pobožnost.“ Malovrh prouča to za največje fruktificiranje ljudske pobožnosti, no, mi si ne moremo kaj, da Malovrhov napad ne proglasimo za največje fruktificiranje napredne neumnosti. Romarjev prvič ni bilo 1075, ampak 998 in vsi se tudi niso peljali v III. razredu. 100 romarjev se je peljalo v II. razredu, kjer je bilo radi visoke cene le 15 kr. prebitka pri listku. Da pa se je moralo pri listkih nekaj pribiti, je umevno, ker so s takim romanjem v zvezi tudi razni stroški. Ves prebitek je znašal skupno z od knezoškofa darovanimi 20 gl. 358 gl. 28 kr. Prav nobene pravice nima „Narod“ zgražati se nad tem dobičkom in perfidno je, da vso zadevo nekako podtika prevzvišeni osebi knezoškofovi, saj je znano, da romanja ni uprizoril presv. knezoškof, marveč je bil Presvetli le k udeležbi povabljen. To je knezoškof v znani svoji požrtvovalnosti v največje veselje romarjev tudi storil. Kar se dobička tiče, pa izjavljamo, da je račun dohodkov in stroškov vsakemu pošten. človeku na razpolago v našem uredništvu. Iz računa se vidi, da je po odbitih stroških: pomote romarjev, ki so prišli samo z legitimacijami in so pozabili vozne listke, tiskovine, brzojav, poštnine, dar svetišču na sv. Gori (100 gl.) itd. ostalo čistega dobička 16 gl. 48 kr. katere pa dobi dijaška kuhinja. Malovrh naj sedaj v „Narodu“ pove, zakaj on tega računa ne bo prišel pogledat, kakor tudi ni prišel v knezoškofijsko pisarno pogledat računa o potresnem denarju. Malovrhu priporočamo, naj v prihodnje pusti poštene ljudi pri miru s praznimi sumničnji, sosebno glede denarnih zadev, saj ve, da mi potem vedno bližje prihajamo tistemu trenutku, ko bomo, ako ne bo miru, napredni inteligenci natančno opisali — vse dr. Strekerjevo študiranje.

Č. o. Henrik Heggen S. J. † Iz Celovca dne 19. aprila. Kakor se vam je že brzojavno sporočilo, je dne 16. t. m. zvečer umrl po daljšem bolehanju profesor na tukajšnjem bogoslovju čast. o. Henrik Heggen. Pokojnik je bil jako učen, a skromen mož. Predaval je generalno in specijelno dogmatiko, in sicer zelo temeljito in dobro. Pokojnik je dosegel 59 let. Porodil se je dne 14. oktobra 1842 v Waldfeucht na Pruskem (Rheinprovinz). Šolal se je tudi v rimskem Germaniku, potem ko je že prej v Inomostu dosegel doktorat. Leta 1868. je vstopil v družbo Jezusovo, l. 1871. je bil posvečen v duhovnika. L. 1899. je prišel v Celovec. — Pogreb se je vršil včeraj popoldne ob obilni vdeležbi ljudstva in zlasti duhovščine. Bivši poslušatelji bodo

izvrstnega profesorja gotovo ohranili v hvaležnem spominu.

Štajarsko šolstvo. Na ljudsko šolo v Trbovlje je imenovan za nadučitelja gosp. Martin Regoršek istotam, učiteljem v Šmarjeti je imenovan provizorični učitelj g. Ludvik Šijanec istotam. Na ljudsko šolo v Marenbergu pride za učitelja g. Otmar Herbst iz Trave. V Šent. Vid, okraj ptujski prideta za učitelja gospod Rudolf Kocmuth in gosp. Ivan Klenovšek. Učiteljem na šoli v Sv. Križu, okraj mariborski, je imenovan provizorični učitelj g. Ivan Robnik, učiteljem na šoli pri Vel. Nedelji pa učitelj Jakob Preindel iz Hoč. Učiteljci na šoli pri Sv. Petru, okraj Laško je imenovana učiteljica gđ. Ana Hrovatin iz Dobja, učiteljci na ljudski šoli v Št. Ilju je imenovana provizorična učiteljica gđ. Helena Raunihar istotam, učiteljica v Jarenini je postala suplentka gđ. Ana Vauda, učiteljica v Polzeli je postala provizorična učiteljica gđ. Helena Dolenc istotam. V Stranice je imenovana za učiteljico provizorična učiteljica gđ. Antonija Valenčič istotam. — Umirovljena je na lastno prošnjo definitivna učiteljica gospodična Marija Konšek v Marenbergu.

Protikatoliško gibanje v Rojanu pri Trstu. Iz Trsta se nam poroča: Danes, dne 19. aprila 1901, so javili Fran Godnik, odgovorni urednik »Eдинosti« in vodja tiskarne konsorcija »Eдинosti«, Janko Trošt, administrator »Eдинosti« in drugovi, skupaj — z ženami in otroci — 306 oseb, tržaškemu magistratu, da izstopijo iz rimskokatoliške cerkve latinskega obreda, s prošnjo, da se ta izstop naznani rojanskemu župniku. Brez komentarja!

Razprava proti Gabrščeku v Trstu. Brzojavno smo včeraj poročali, da je bil Andrej Gabršček radi pretilnega pisma g. dr. Gregorčiču obsojen na dva meseca zapora s postom. V tržaških narodnih krogih, zlasti med slovenskimi odvetniki je napravilo najslabši utis, da se je dal „prvoboritelj« goriški, Gabršček, zastopati po zagrizenem lahonu in židu dr. Luzzattu iz Gorice, to pa toliko bolj, ker bi bila v tem slučaju prilika, da bi se državnega pravnika prisililo, ko se gre za slovenske stranke, da bi govoril vendar enkrat slovenski. Kakor znano, ta koncesija lahonstva Gabrščku ni nič pomagala!

Pozor pred protestantskimi agenti! Po ljubljanskih hišah hodijo luteranski usiljevalci, ki prodajajo različne luteranske brošurice. Knjižice prodajajo po 5 kr. komad in ne gredo preje iz hiše, da ne prodajo par takih brošuric. Krščanske družine, pokažite vrata tem luteranskim usiljivcem. Torej pozor!

V celovškem mestnem zboru je bila zadnja seja dne 16. t. m. prav hrupna. Odbornik Čebul je namreč očitil večini, da so svoto 280.000 kron za nek kanal pri električni napravi dovolili samo v tajni seji, ne da bi tega pozneje, kakor zahteva poslovník, naznanili tudi v javni seji, dočim druge brezpomembne stvari prav na široko razpravljajo v javni seji. Več odbornikov je zahtevalo, da se mora Čebul poklicati k redu. Gospodje so si potem še dalje časa delili razne — »ljubeznjivosti«, ki so pa bile vse drugo, le — ljubeznjivosti!

Izpred sodišča. »Slovenski Narod« in »Rodoljub« sta svoj čas veliko pisala in nesramno blatila g. župnika Lovšin-a iz Št. Vida nad Cerknico, ker je o nadučitelju J. Zupančič-u in učiteljci L. Demšar stvarno poročal višji oblasti. To poročilo je bilo predmet kazenski obravnavi in prvi sodnik je tudi g. župnika prav občutno obsodil. Proti tej razsodbi prvega sodnika se je pritožil g. župnik po odvetniku Vencaju in vsklčno sodišče je razveljavilo prvo razsodbo, rekoč da stvarno poročilo med oblastmi ne more biti po zakonu predmet razžaljenja na časti, in pa, da so prepričali podatki vpeljane preiskave sodišče, da je bilo dotično poročilo župnikovo, koje je oddal kot šolski nadzornik, tudi stvarno in ne lažljivo. Čudno se je pa slišalo, da Št. Vidski župan o vsem tem ni ni-

časar vedel in da je bilo treba posamna dejanja šele po pričah ugotoviti! — Sliši se pa tudi, da se je vršilo potovanje tožiteljev k vzklicni obravnavi pod takimi okoliščinami, ki bi morale biti zopet predmet poročila na višjo oblast. Obsojen je pa bil g. župnik zaradi tega, ker je kritikoval postopanje nadučitelja z besedo »Cibrov Jaka«; odprvega sodnika oproščenega nadučitelja Zupančiča je pa vzklicno sodišče poučilo, da je kaznjivo duhovnika psovati prekleti far, in ga primerno kaznovalo. Ta vzklicna razsodba je pokazala zopet vrednost poročil v »Slov. Narodu« in »Rodoljub-u.« Strast in laž ju vzdržujeta.

Slovenska zmaga. Iz Celovca dne 18. t. m. Pri občinskih volitvah v Libuša h ob Pibberku je dne 9. aprila v II. in III. razredu zmagala slovenska stranka, v I. razredu liberalci-nemčurji, za katere se je največ trudil učitelj Hoelzl. Stara pesem, da so pri nas učitelji povsod prvi — zoper Slovence!

Slovenske gledališke predstave v Trstu. Iz Trsta se nam piše: Tržaški diletantje pod vodstvom neumornega g. Jak. Boke se pridno vežbajo za predstavo »Rokovnjačev«, katere uprizorijo sredi prihodnjega meseca. Žalibog, da ne morejo dobiti na razpolago nobenega gledališča ali kakšne večje dvorane v mestu. Zadovoljiti se bodo morali z »Narodnim domom« v Barkovljah, ki ima sicer lepe prostore, a zraven tega hibo, da je preveč oddaljen od mesta. Potem mislijo predstavljati isto igro tudi v Škednju. V ožigled dejstvu, da ne moremo dobiti ni jednega prostora v mestu, bi bil pač čas, da se vprašanje o »Narodnem domu« v Trstu že premakne z mesta.

Iz Idrije. 19. apr. Letošnje leto ne bode tako srečno kakor lani, ako pojde tako naprej. Lani je bilo ob tem času polovico več rojenih nego umrlih, letos je število umrlih in novorojenih skoro enako. Zlasti jetika, ki je par let odjenjala, letos zopet pridno pobira. Mej drugimi je pokosila vrlega mladeniča, 18letnega Antona Podobnik, rudniškega pisarja. Bil je že par let ud kat. delavske družbe ter je veliko obetal tudi na družbinem odru, kjer je parkrat nastopil. N. v m. p.!

Ljudsko štetje v Mariboru je pokazalo, da je v Mariboru 4062 Slovencev, za 1409 več nego leta 1890. Število Nemcev se je pomnožilo za 3362 ter je njihovo število poskočilo na 19.293. Poleg Slovencev je v Mariboru še 41 drugih Slovanov, 47 Madjarov in 5 Lahov. Osla mariborski magistrat ni naštel nobenega.

Ljubljanske novice. Umrli je tukajšnji kleparski mojster gospod Matevž Skrabec. Prehladil se je ob zadnjem nalu. — Sprememba posesti. Hišo deželnega uradnika gospoda F. Pavloviča na Sv. Petra cesti je kupil ženski red reda sv. Frančiška, kjer se je otvoril pouk v ženskih ročnih delih za dekleta revnih družin. Sedaj se poučuje 15 gojenk. — 25letnico bo praznovala prihodnji mesec tukajšnja podružnica I. splošnega uradniškega društva. — Aretova na šivilja. Policija je včeraj aretovala šiviljo Antonijo H. iz Kozjega, ker je ukradla Mariji Zadnikar v Prešernovih ulicah žensko jopo, srajco, ovratnico in molitveno knjižico.

Mestna blagajna. Zaradi snaženja uradnih prostorov bo tukajšnja mestna blagajna prihodnji ponedeljek in torek, to je dne 22. in 23. aprila zaprta.

Koroške novice. Požar je v Imovah pri Žihpoljah vničil 175 arov gozda. Zažgal je pastir na paši. — Boben je zapel nad premoženjem mlinarja in posestnika Janeza Lepušica v Mlinarah pri Beljaku, imenovani je eden glavnih »stebrov« nemškutarije. Visoko je zletel, nizko obsedel. Deželno sodišče je z odlokom od 4. aprila dovolilo konkurz. — Velikonočni ponedeljek popoldne se je v kosarni v Spodnjem Trbižu ustrelil lovec 2. kompanije Jan. Miterling. Bil je doma iz Paternijona. Služil je že 3. leto in v 4 mesecih bi bil imel iti domov. Ker ob veliki noči radi raznih prestopkov ni smel iti domov, vzela si je življenje. Ustrelil se je v usta, da mu je glavo čisto raztrgalo. — Trbiško moško pevsko društvo se je samo razdružilo. — Načelnik »Südmark«-ine podružnice v Trbižu je učitelj Prosch, tajnik nadučitelj Trunčnik.

Blagajnik »Schulvereina« je učitelj Prosch. Stara pesem, da sodelujejo učitelji pri vsem, kar je naperjeno zoper Slovence.

Družba sv. Vincencija Pavljan. Prihodnjo sredo, dne 24. aprila t. l. bodo imeli milostni gospod knez in škof Anton Bonaventura v stolni cerkvi sv. Nikolaja ob polu sedmih zjutraj govor in sveto mašo za družbane svetega Vincencija Pavljana s skupnim obhajilom, popoldne ob šestih bo pa v Marijanišču občni zbor.

Štajarske novice. V Celju je umrl sinček c. kr. prof Ivana Trtnika. — Ustrelil se je v Vojniku Miha Flis doma iz Galicije pri Celju. Ženske so mu menda zmešale pamet. — Sadržarsko društvo pri Sv. Martinu na Paki se je prostovoljno razpuščilo.

Premeščen je davčni praktikant gospod Gabrijel Vrabec od c. kr. davčne administracije k tukajšnjemu glavnemu davčnemu uradu, od koder je k davčni administraciji premeščen davčni praktikant gospod Ivan Peklenk.

Sreča v nesreči. V bližini Škofje Loke se je posestniku Andreju Porenti splasil konj, ko se je vračal od krsta otroka. Na vozu sta sedela boter in botrinja ter babica z novorojencem. Vsi so padli z voza, a nihče ni poškodovan.

Zahvala. Slavna kmetska posojilnica ljubljanske okolice v Ljubljani je darovala tukajšnji revni šolski mladini 30 K. Za to velikodušno darilo se v imenu obdarovane revne šolske mladine zahvaljuje — Anton Žibert, šol. vodja na Jezici.

Grozno zločinstvo v Gradcu. Vajenca Karla Meitza, ki se je učil pri kleparskem mojstru Hanelu, so našli vsega zgnjitega pod streho mojstrovega stanovanja obešenega. Policija je sumila, da se vajenec ni sam obesil, in sumi, da je vajenca umoril Hanelov hlapec Derler, ker je vajenec Derlerja hotel naznaniti radi tatvine. Hlapca so zaprli.

Kako liberalni gospodarji skrbe za delavce. Z Gmajne se nam poroča: Te dni ob 5. uri zjutraj prebudila je prebivalstvo na »gmajni« opekarniška piščalka vže ob 5. uri zjutraj. Radovedni, kaj da je v opekarni novega, poizvedovali smo in zvedeli, da se je pričelo delo v opekarni sedaj ob 5. uri zjutraj in bode trajalo do 7. ure zvečer. Presledki pri delu so sledeči: pol ure dopoldne, opoldne jedno uro in popoldne za malico pol ure. Delo v Knez & Zupančičevi opekarni traja torej skupno 12 ur, kar je gotovo predolga doba, posebno z ozirom na to, ker je delo v opekarnah jedno najtežjih in najmučnejših del, osobito tudi zdravju škodljivo, ker se dela vedno bodi si dež, v lužah, bodi si po leti v neznojni vročini. Nato je tukajšnje c. kr. okrajno glavarstvo jemalo ozir s tem, ker neče potrditi v opekarnah nahajajočih se v ljubljanski okolici 12 ur trajajočega delavnika, marveč vse opekarne v ljubljanski okolici in tudi ona tvrdke Knez & Zupančič na Brdu delajo le po 11 ur na dan, kar je ipak tudi veliko. Samo v Ljubljani smo tako srečni, da je najdaljši delavni čas v ljubljanski opekarni. Želeti bi bilo, da se v opekarni Knez & Zupančičevi delavnik zniža vsaj na najmanj 10 ur; ker vsled predolgega delavnega časa v Knez & Zupančičevi opekarni mej delavstvom vlada lahko umljivo razburjenje! —c.

Zasramovanje cerkvenih obredov »Mir«-u se poroča iz Spodnjega Dravograda: Nezasišan škandal se je dogodil tukaj na veliko soboto. Provročil ga je človek, ki je nedavno šel »proč od Rima«, t. j. izstopil iz katoliške cerkve. Na kako visoki stopinji stoji ljudje te vrste, je pokazal dogodek, ki je pri vseh ljudeh, brez ozira na stan ali politično mišljenje, obudil največje ogorčenje. — Na veliko soboto gre tukaj procesija iz farne cerkve v trg in sicer ob mraku. Udeležba je bila tudi letos ogromna, okna hiš so bila razsvetljena. Kako gledajo udeležniki veličastne procesije, ko v oknu prvega nadstropja gostilne g. župana L. Domaingo-ta sloni mlad uradnik južne železnice v svoji uradni obleki s kapo na glavi in pušič s modčice. Zraven njega je slonel drug železniški uradnik istotako s klobukom na glavi in pušič!! S kakšnimi besedami naj označimo tako početje. Imenovanega uradnika ne vidiš zlahka

uradni obleki. Tokrat pa je oblekel svojo uradno suktnjo, da je v nji zasmehoval katolišk cerkven obred, presveto Rešnje Telo. Imenovani je tudi c. kr. rezervni častnik, in vendar obnašanje, katero se mora brez ozira na versko stališče že s stališča najnavadnejše dostojnosti kar najodločneje obsoditi! — Res daleč smo prišli v naši dobi napredka, ko se nekaznovano sme menda že vsak pobalin zaganjati v katoliško cerkev in njene naprave. Ali smo pa res že tako daleč, da v čisto katoliškem kraju sme cerkvene naprave na tak način žaliti človek, ki se je sicer ločil (ne iz verskih, marveč le iz političnih nagibov) od cerkve, od katerega pa bi z ozirom na njegov stan smeli pričakovati vsaj kaj navadne — omike! Pričakujemo, da bodo poklicane oblasti v tem oziru storile svojo dolžnost!

V zdravniško opazovanje so oddali okrajnega živinozdravnika v Marenbergu gosp. Antona Coufuluka. Mož je skoro gotovo žrtev nemške nestrpnosti. Ker ni zatajil svoje češke narodnosti, napravili so marenberški nemški gostilničarji protijemu bojkot in živinozdravnik je moral hoditi na hrano v jedno uro oddaljeno Muto.

Nemški prestolonaslednik v Budimpešti. V dobro poučenih krogih se trdi, da je nemški prestolonaslednik ogerskemu ministerskemu predsedniku Szellu obljubil, da obišče še tekom letošnjega leta Budimpešto.

Dunajski »Thiergarten« sta te dni na dražbi kupila industrija Dreher in Adolf Bachofen za 1,200.000 K. Živali bodeta nova lastnika prodala cesarskemu zverinjaku v Schönbrunn in drugim privatnim zverinjakom.

Oproščena atentatorica. O veliki senzaciji se je vršila obravnavo proti Rusinji Veri Gelo, ki je z revolverjem napadla profesorja Deschanela, a je zadela svojo prijateljico Selemino. Gela se je izjavila, da se je v osebi profesorja Deschanela motila. Menila je, da je Deschanel oni, ki je v Genju napadel njeno žensko čast. Gelo se je pred sodiščem jokala in prosila profesorja odpuščanja. Znano je, da je ranjena Selemino umrla. Velik utis je napravilo, ko je brat mrtve Selemine izjavil, da mu je umirajoča sestra naročila, naj prosí pred porotniki za oproščanje Gela. — Obtoženka je bila oproščena.

Laži liberalnih listov. Senzacijsne vesti o neapoljskem »duhovniku morilecu«, katero vest so s posebno slastjo izrabljali liberalni listi in je goriška »Soča« o tem priobčila obsirno povest, so sedaj pojasnjene. Sedaj razni listi pojasnjujejo, da morilec Potenza ni bil duhovnik, ampak da je bil — laški napredni učitelj. Taki so ti »duhovniki morilci«, ki strašijo po liberalnih listih. — »Učit. Tovariš« je objavil povest nekega župnika Goth. Abeigerja na Spodnjem Avstrijskem, češ, da je zaničeval učiteljsvo Dimnik se je tudi to pot pri »plonkanju« uredal. Duhovnika Abeigerja na Spod Avstrijskem — ni!

Trojčke povila je v Villaraspri pri Trziču na Primorskem neka Marija Olivo. Trojčki so dva dečka in ena deklica. Otroci in mati so zdravi.

Radi psa v smrt. Iz Pekina se poroča, da so truplo generala Schwarzhoffa dobili. Pri iskanju v pogorelem delu cesarske palače so dobili najprej zgorelega generalovega psa. Splošno se sodi, da se je general vrnil v gorečo palačo, da bi rešil svojega — psa, da pa ga je pobil padajoč goreč tram.

Obdavčeni ženini. V Pennsylvaniji imajo posebne vrste davek. Vsak ženin mora, ko pride po ženitovanjsko dovoljenje, plačati 100 dolarjev »kazni«. Te »kazni« se porablja za vzdrževanje doma, v katerem žive nad 40 let stare dame, ki se niso mogle omožiti.

»Cifra« ali »mož«. Tudi na Dunaju se goji za raznimi vogali ta »lepa« igra. Zadnjič je dobil nek dunajski policaj vajenca Martina Palkota, baš ko je le-ta metal solde v zrak in na vse grlo kričal: »Cifra«! Policaj je vajenca zatožil pri okr. sodišču, češ, da je igral igro, ki spada v kategorijo hazardnih iger. Vajenec je bil oproščen, ker je sodnik smatral, da je igra, katero je igral

Martin Palko, samo nedolžno kratkočasje in da ni kaznjiv, ker ni igral za visoko svoto. Ta razsodba bo vsem ljubiteljem igre »cifre« ali »mož« gotovo izredno ugajala.

Frankovanje pisem v inozemstvo. Opaža se, da stranke še vedno prezirajo, da je poštnina za pisma, ki so namenjena v inozemstvo, zvišana od 10. novembra na 25 stotink ter da se dopisnice, namenjene v inozemstvo, frankirajo mesto 5 z 10 stotink. Vsled tega se čisto dostojno dogaja, da morajo adresatje tacihi pošiljatev plačevati inozemskim poštnim uradom razen primanjkaajoče poštnine tudi predpisano globo. Da se ta nedostatek odpravi, se ponovno opozarja, da znaša v inozemskem prometu (izvzemši Bosno in Heregovino, Nemčijo, Srbijo in Črnogoro) pisemska poštnina 25 stotink za vsa 25 gramov teže, dočim je plačati za dopisnice v navedenem prometu 10 stotink.

Pogreznjeno mesto. V Northwichu v bližini Liverpoola se gode čudne stvari. Mesto stoji na ozemlju, v katerem so veliki skladi kamnene soli. Razume se, da se vedno več take soli spravlja na dan in da ostaja potem v zemlji praznina. Sedaj so se začele v Northwichu nakrat pogrezati hiše.

Curiosum pruske poštenosti. V Berlinu na vratih poštnega urada št. 19 je nabit sledeči izvirni razglas: »Dne 14. svečana se je našel pri okencu za občinstvo 5 fenikovi denar. Posestnik denarja se pozivlje, da naj se v teku šestih tednov oglasi pri poštnem uradu, sicer se bode isti denar po preteku omenjenega obroka predal po javni dražbi.« Zanimivo je, ali bode mogel kdo dokazati, da je on pravi posestnik denarja in še zanimivejše je, kdo največ ponudi za ta 5 fenikovi denar. — Pruska poštenost, katere javno oglašajo zgubo 5 fenikov in teh 5 fenikov pozneje hoče prodati na javni dražbi, da bi se ne zgodila posestniku nobena krivica, zdi se, omejuje se samo na površnih in malenkostnih pojavih, zakaj v socialnem in političnem pogledu »pruska poštenost« malo drugače izgleda.

Brzozavljenje brez žic. Iz Londona se poroča, da se je izumitelj brzozavljenja brez žic Marconi podal v ameriške združene države, da dobi ondi mrežo pripravnih obmorskih telegrafskih postaj, ki bodo lahko s parniki, kateri bodo prihajali iz Evrope, korespondirale. Dogovoril se bo tudi z vlado ameriških združenih držav, kako bi se upeljali njegovi aparati na ameriških bojnih ladijah. 40 angleških bojnih ladij ima že take aparate. Ako bode Marconi dobil v Ameriki pripravne postaje, tedaj bodo lahko ladije, prihajajoče iz Evrope, občevala lahko z zemljo v daljavi 200 milj. Marconi upa, da bode v kratkem dana možnost to razsežnost podaljšati na 400 milj in upa celo, da bode še pred koncem l. 1902 mogoče brez podzemeljskega kabla za desetkrat nižjo ceno, kakor doslej, brzozavljati iz Amerike v Evropo.

Uspehi misijonov v 19. stoletju. Tekom 19. stoletja se je pomnožilo število katolikov v ameriških združenih državah od 30.000 na 10 milijonov, na Kitajskem od 1 škofa na 38, od 30 duhovnikov na 1200, od 202.000 katoliških vernikov na 1 milijon. Na Japonskem, kjer je bilo začetkom 19. stoletja le nekaj naslednikov kristijanov brez škofa in duhovnika, je število katolikov narastlo na 4 škofo, 120 duhovnikov in 50.000 vernikov. V Indiji je bilo l. 1800 le 475.000 katolikov, sedaj je ondi skoro 2 milijona katolikov. V Aziji se je tekom 19. stoletja zidalo 50 katoliških cerkva. V Afriki je okolu 500.000 katolikov. Poprečno so misijonarji pridobili tekom stoletja katol. cerkvi 25 mil. vernikov. Kljub prostozidarstvu, kljub vsem nasprotnikom katoličanstva — vrelce katoličanstva ne usahne! V 20. stoletju doseglja bo katoliška vera še več uspehov!

Sejmi po Slovenskem od 22. do 27. aprila. Na Kranjskem: 22. v Motniku, Dolih, v Vrhu pri Idriji, Radečah in v Leskovcu pri Krškem; 23. v Novem mestu; 24. v Loki, Št. Juriju pri Gambergu, Kotredežu, Planini, Radoljici, Črnem vrhu in Žužemberku; 25. v Bučki, na Grosupljem, v Kranju, Hotavljah, Mozeltju, Št. Juriju pri Svibnem in v Rakitni; 26. v Semiču; 27. v Lukovcu in pri Sv. Volbenku. — Na slovenskem Štajerskem: 22. pri Sv. Vidu pri Sv. Emi in v Šmarju pri Celju; 24. v

Hočah, Št. Juriju ob južni železnici, Št. Juriju ob Hrastovcu, Št. Juriju v Svičini, Kanju, Ptuj, na Laškem in v Zdolah; 25. v Št. Juriju ob Tabru in Dobovi. — Na Koroskem: 23. v Milštat; 24. v Guštanju in Blatogradu. — Na Primorskem: 23. v Tolminu in Cerknem; 24. v Komnu; 25. v Gorici in na Kviškem; 26. v Divači; 27. v Cevdatu in v Jelšanah.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj, 20. aprila. Koncem večerajšnje seje je vprašal posl. Eisenkolb predsednika, kaj namerava storiti, da se ne vrši jutrišnja jubilejska procesija na Dunaju, ker spada pod § 7 zborov. zakona (!), ki določa, da se mej zasedanjem drž. zbora v okolišju 5 milj ne smejo vršiti shodi pod milim nebom. (!)

Dunaj, 20. aprila. Dr. Koerber in naučni minister Hartel se podata prihodnji teden k cesarju v Budimpešto.

Dunaj, 20. aprila. Namestu Schlesiingerja bode v okraju Josefstadt kandidoval znani antisemitski časninar Schwer, ki je razkrinkal Hilsnerjeva zlodejstva. Tudi Bielhlawek bi tu rad kandidiral. Tudi nemška ljudska stranka postavi kandidata.

Dunaj, 20. apr. Poslanec Malik je izstopil iz nemške ljudske stranke. Malik ostane nekaj časa divjak.

Dunaj, 20. aprila. Češki narodni socialci bodo predlagali, naj se izvoli odsek, kateremu naj se oddajo v posvetovanje vse interpelacije o mučenju vojakov.

Dunaj, 20. aprila. Nadvojvoda Fran Ferdinand bo zastopal cesarja pri slavnostih kralja Alberta.

Trst, 20. aprila. Jutri slavi stoletnico gledališče Verdi, prej „il teatro nuovo“.

Budimpešta, 20. aprila. „Budap. Naplo“ piše: Bodoči avstrijski cesar je učinil napako (!), bodoči ogerski kralj, tako upamo, je pa ne bo. Koder je kralj miren, tudi prestolonaslednik nima povoda za vznemirjenje (!). Prestolonaslednik je bil zopet mlad, kakor že jedenkrat, in je poslušal zopet le svoje srce.

Budimpešta, 20. aprila. Občinski svet je po burni debati sprejel s 67 proti 43 glasovom predlog, da se v gledališču lahko vrše predstave v nemškem jeziku.

Belgrad, 20. aprila. Povodom razglasenja nove ustave so vsi ministri podali demisijo, a jih je kralj takoj zopet imenoval. Dosedanji državni svet je nadomeščen z novim z bivšim poslanikom v Rimu, Simičem, na čelu. Izmedj 30 senatorjev, ki jih je imenoval kralj, je 11 radikalcev, 10 naprednjakov, 4 so liberalci, ostali pripadajo srednji stranki.

Zofija, 20. aprila. Vlada je pozvala kneza Ferdinanda, ki sedaj biva na Rivieri, naj se z ozirom na bližajoče dogodke v deželi takoj vrne domov.

Nica, 20. aprila. Angleški kralj in kraljica prideta na Riviero.

Petrograd, 20. aprila. Carska rodbina je zopet odpotovala v Carskoje selo.

Berolin, 20. aprila. Kljub pazljivosti policije se je posrečilo nemškemu anarhistom v nekem, doslej neznanem mestu prirediti sestanek.

Pariz, 20. aprila. Belgijski kralj je prišel sem in obiskal predsednika Loubeta.

Pariz, 20. aprila. Mej Spansko in Francosko se vname carinska vojska radi povišanja carine na španska vina.

Bruselj, 20. aprila. Prijatelji predsednika Krügerja smatrajo odhod Milnerjev iz Južne Afrike za dokaz, da je s tem odstranjena ovira, ki se je protivila sklenitvi častnega miru. Krüger sam neki ni te misli, ker je

za mir le, ako dobita republiko popolno samostojnost.

London, 20. aprila. Iz Kapstadta poročajo, da se kuga vedno bolj razširja. Pojavila se je že tudi v Port Elizabeth.

London, 20. aprila. Kitchener poroča iz Pretorije: 18. t.: m. Oddelek 9. lanshirskega polka so Buri zajeli. Ubit je eden poročnik in dva moža, pet mož je ranjenih.

London, 20. aprila. Iz Shanghaja poročajo, da se nahajata princ Tuan in Tungfuhsiang v Kansu, kjer sta v dotiki z ruskimi uradniki.

Umrli so:

V hiralnici:
17. aprila. Viktorija Aschacher, zaseb., 81 let, ostarelost.

V bolnišnici:
16. aprila. Alojzij Jeglič, gostac, 67 let, pljučnica.

Zitne cene

dné 19. aprila 1901.

(Termin.)

Na dunajski borzi:

Za 50 kilogramov.

Pšenica za pomlad	K	7.87	do	7.88
„ „ maj-junij	„	7.84	„	7.89
„ „ jesen	„	7.93	„	7.94
Rž za pomlad	„	7.96	„	7.97
„ „ maj-junij	„	7.90	„	7.99
„ „ jesen	„	7.06	„	7.07
Turšica za maj-junij	„	5.52	„	5.53
„ „ juli-avgust	„	5.64	„	5.65
„ „ september-oktober	„	5.84	„	5.85
Oves za pomlad	„	6.91	„	6.92
„ „ maj-junij	„	6.88	„	6.89
„ „ jesen	„	5.88	„	6.89

Na budimpeštanski borzi:

Pšenica za april	K	7.58	do	7.59
„ „ maj	„	7.60	„	7.61
„ „ oktober	„	7.66	„	7.67
Rž za april	„	7.72	„	7.71
„ „ oktober	„	6.46	„	6.67
Oves za april	„	6.72	„	6.74
„ „ oktober	„	5.58	„	5.60
Koruza za maj	„	5.24	„	5.25
„ „ julij	„	5.34	„	5.35

(Efektiv.)

Dunajski trg:

Pšenica banaška	K	7.70	do	8.20
„ „ južne zel.	„	7.63	„	8.30
Rž	„	7.85	„	8.10
Ječmen	„	7.30	„	8.25
„ „ ob Tisi	„	7.20	„	8.25
Koruza ogerska	„	5.65	„	5.75
Cinkvant	„	6.75	„	7.10
Oves srednji	„	6.90	„	6.00
Fižol	„	8.00	„	10.00

Tržne cene v Ljubljani.

Tedensko poročilo

od dné 13. aprila do dné 20. aprila

	K	h	K	h
Goveje meso I. v. kg	1.28		Pšenična moka 100 kg	27.70
„ „ II. „	1.10		Koruza „	16.60
„ „ III. „	0.96		Ajdova „	29.00
Telečje meso „	1.32		Fižol, liter „	20.00
Prasičje „ sveže	1.60		Grah „	40.00
„ „ prek.	1.65		Leča „	20.00
Kostrunovo meso „	80		Kaša „	20.00
Maslo „	2.60		Ričet „	20.00
Surovo maslo „	2.60		Pšenica „ 100 kg	18.00
Mast prašičja „	1.40		Rž „	16.00
Slanina sveža „	1.32		Ječmen „	14.60
„ „ prekajena „	1.60		Oves „	15.10
Salo „	1.32		Ajda „	14.00
Jajce, jedno „	5		Proso, belo „	18.00
Mleko, liter „	20		„ „ navadno „	14.00
Smetana, sladka liter „	80		Koruza „	13.00
„ „ kislja „	80		Krompir „	5.00
Med „ „ kg	1.20		Drva, trda, m ³ „	8.00
Piščanec „ „ „	2.60		„ „ mehka, „	5.00
Golob „ „ „	50		Seno, 100 kg „	4.80
Raca „ „ „	—		Slama „	4.40
Zajec „ „ „	—		Stelja „	—

Duhovski poslovnik,
ali navod za razno uradno poslovanje v
duhovnem pastirstvu in za okrovanje cer-
kvenega in nadarbinskega promozenja. — Z
raznimi obrabi in stvarnim kazalom. — Sestavlil
Martin Pot. — Drugi, popravljeni natis.
Brodčan izvod knjige stane v katoliški
bukvarni v Ljubljani 4 krona, trdo vezan v pol-
sopratni ali celoplatni 5 K 20 h. Po pošti 30 h več.

Uradne
in trgovske
KOVERTE
s firmo priporoča
KAT. TISKARNA
v Ljubljani.

Meteorologično poročilo.

Viščina nad morjem 306.2 m. srednji zračni tlak 736.0 mm.

Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Padavina
18. 9. zveč.	740.7	7.9	sr. jvzh.	del. oblac.	0.0
19. 7. jut.	741.2	2.7	sl. sever	jasno	0.0
2. popol	738.3	13.8	sl. jug	jasno	0.0

Srednja večerajanja temperatura 7.2. normale: 10.4°

Čisto medicin. ribje olje.

Deželna lekarna pri Mariji Pomagaj

Čubar, Hrvatsko, septembra 1900.

Blag. g. **Milan Levstek**, lekarnar v Ljubljani.
Iz srca se Vam zahvaljujem za dobroto Vašog neprecenjeno dobrog in pristnog **medicinsko ribjog olja**, katerog že dle časa samo iz Vaše dobro znane lekarnar narocam in uporabljam za sebe in svojo rodbino sigurnim učinkom. Isto je prijetnega ukusa in lahko prebavljivo. Prosim, pošljite mi zopet šest steklenic za 2 gld. 50 kr.

Pozdravljam in ostajam Vam udani

839 31 **Anton Ožbolt**, trgovec in posestnik.
Steklenica 50 kr., 6 steklenic 2 gld. 50 kr.
Razpošilja vsak dan z obratno pošto

dež. lekarna pri Mariji Pomagaj
Mr. Ph. M. Leusteka v Ljubljani.
Resljeva cesta št. 1., poleg mesarskega mosta.

KOLO

model „Tribune“ 1898., letos popolnoma prenovljeno, se proda proti gotovemu plačilu po nizki ceni.

Več se izv. na Opekarski cesti, Male čolnarske ulice 9 v Ljubljani. 411 (3-1)

Radi rodbinskih razmer je na prodaj
lepa dvonadstropna
hiša v Ljubljani,

s pripadajočim svetom. Ista stoji na lepem prostoru v obliži novih Gorupovih hiš ob projektirani progi električne železnice.

Približna cena 60.000 K.
Ponudbe sprejema in pojasnila daje pisмено in ustmeno g. **Ivan Pintar**, odvetniški sollicitator v Ljubljani. 408 3-1

Spretna šivilja * *

406 1-1 — se takoj sprejme.
Poljanska cesta št. 10.

Marija Mikota
Pred škofijo št. 21
priporoča svojo zalogo
umetnih cvetic.
Izdeluje in veže 401 (3-1)
oltarne in mašne šopke.

Za mesec maj 399 (2-1)

Šmarnice

Mariji, majnika kraljici
v venec splel
Martin Jurkovič,
kn.-škof. duh. svet. in župnik pri sv. Petru poleg Maribora.

31 premišljevanj za Marijini mesec v ljubki domači besedi. Marijine prelepe čednosti se priporočajo v podobah zlatih cvetic, da si jih Marijini častitelji ložje zapomnijo in raje posnemajo.

Broširana knjiga K — 80, — vez v platnu K 1.30, — vez v usnji K 1.60. — Poština 10 vin.

Razpošilja se le proti predplačilu.

Prodaja
tiskarna sv. Cirila.

Zdravišče z vodo

v Seebachu (Vetrinje) pri Celovcu.

Ustanovitelj: župnik dr. Ivan Amschl, zdravnik: U. Med. dr. Karol Blumenthal, od r. prelata Kneippa izučeni kopeljski slugi. Krasna, mirna, brezprašna gorska lega, lepi sprehodi. $\frac{3}{4}$ ure do Vrbskega jezera, eno in pol ure do Celovca. Vsak dan dvakrat pošta. Lepe, čedne izbe, izvrstna kuhinja — le natorna pijača. Nizke cene. Dozdaj prav lepi zdravstveni vspehi. 402 1-1

Otvori se 1. majnika in sklne 15. oktobra.

380 3-3

Šivilja

izvršuje obleke za dame po najnovejših fasonih in najnižjih cenah.

Ljubljana, Breg št. 14, II. nadstr.

Hiša na prodaj.

V Škofji Loki na spodnjem trgu, je enonadstropna hiša št. 66, z lepim vrtom, ravnokar moderno prezidana, iz proste roke na prodaj. V hiši je trgovina mešanega blaga in trafika; pripravna je pa tudi za vsaki drugi obrt ali za kako družino v pokoju.

Ponudbe sprejema lastnik **Andrej Leskovic, Škofja Loka.** 375 3-3

Sprejme se takoj v službo mladenič, ki želi postati

cerkovnik.

Tudi oni, ki je že do sedaj opravljal jednako službo, se sprejme. Dotičnik se lahko izvežba v cerkveni glasbi. — Prednost imajo krojači.

Pojasnila daje **Matej Holmar**, organist v Ribnici, Dolenjsko. 393 3-2

Takoj sprejemem 387 3-3

vajenca

iz krščanske hiše pod ugodnimi pogoji.
Franc Zrnec, pekovski mojster
v Gor. Kašlju pri D. M. v Polju, pošta Zalog.

Naznanjam, da imam v zalogi vedno frišno in trpežno blago vsake vrste za častite gospode duhovnike.

JAKOB MIKOLIČ,
— krojaški mojster. Novo mesto, Veliki trg št. 92 —

priporoča se pred. duhovščini v izdelovanje vsakovrstne obleke, posebno talarje, površnike itd.

po najokusnejšem in najnovejšem kroju. — Izdelujem vsako, v to stroko spadajoče delo natančno po meri.

Priporočam se pred. duhovščini, da me blagovoli počastiti s cenjenimi naročili, zagotavljajoč, da bodem vedno skrbel, da izročim vsako naročilo v največjo zadovoljnost prečastitih naročnikov.

Slav. p. n. občinstvu priporočam svojo dobro urejeno krojaško delavnico, v kateri delajo najboljše delavske moči; zato se jamči za elegantno, lepo in moderno izvršitev naročil, kakor tudi zato, da se vsaka v moji delavnici narejena obleka lepo prilega.

Tudi slav. p. n. občinstvu naznanjam, da imam v zalogi vsake vrste moderne otofe ter tudi nepremojljivi tirolski loden za haviško. Tudi imam narejene haviško vsake velikosti za gospode in dečke po nizki ceni. **Dijakom znižane cene!**

Sloveči profesorji zdravilstva in zdravniki priporočajo

Želodčno *
* tinkturo

lekarnarja Piccoli v Ljubljani
dvornega založnika Nj. Svetosti pa-peža

Razpošilja se proti povzetju v škatljicah po 12 in III. več steklenič. 591 59-35

Barve, s katerimi more vsakdo barvati razno svilo, zastore itd. ima v raznih vzorcih v zalogi trdka **BRATA EBERL v Ljubljani**, Franciškanke ulice. Vnanja naročila proti povzetju. 228 12 11-10

Leopold Tratnik

pasár in srebrar
v Ljubljani. Sv. Petra cesta 27

se priporoča prečistiti duhošimi, cerkvenim predstojništvom in dobrotnikom cerkvá v strokovno umetno izdelavo raznovrstnega

cerkvenega orodja,

kakor:

tabernaklje, monštrance, kelihe, svečnike lestence, svetilke itd.

iz zanesljivo najboljšega kovinskega blaga.

V zalogi pa ima mnogo že izgotovljenih, krasnih predmetov.

Stare predmete prenavlja, posrebrni in pozlati po najnižji ceni.

Slavnemu občinstvu pa priporoča lastne izdelke in veliko zalogo električnih svetilk v raznih oblikah, prenavlja tudi stare svetilke v uporabo električne razsvetljave. — Postrežba zanesljivo točna, cene nizke. 133 30-18

Najboljša pitna voda

pri epidemijski nevarnosti, v podobnih slučajih že večkrat preskušena, od zdravniških (X.) avtoritet priznana, je 10 14

MATTONIJEV
GISSHÜBLER

naravná alkalická kyselina

Ta voda je popolnoma prosta organskih snovij in daje posebno v krajih s sumljivo vodo iz vodnjakov in vodovodov najugodnejšo pijačo.

Izvirek: Giesshübl Sauerbrunn, želez. postaja, zdravilno kopališče pri Karlovih varih. Prospekti zastopni in franko.

V Ljubljani se dobiva v vseh lekarnah, večjih specerijskih prodajalnicah in trgovinah z jestvinami in vinom. Zaloga pri Mihael Kastner-ju in Peter Lassnik-u v Ljubljani.

Tokajski konjak

zdravilski

in pristni francoski, trdke

Bisquit Dubouché & Comp.

po najnižjih cenah pri

Peter Lassnik-u
v Ljubljani. 211 9-8

Varstvena znamka: **Sidro.**

LINIMENT. CAPSICI COMP.

iz lekarne Richter-jeve v Pragi, pripoznano izvorno bolečine olajšujoče mazilo je dobiti steklenica po K 80, K 1'40 in K 2'— v vseh lekarnah. Zahteva naj se to 105 21-12

sploh priljubljeno domače zdravilo

vedno le v izvornih steklenicah z našo varstveno znamko „sidro“ iz Richter-jeve lekarne ter sprejme iz previdnosti le v steklenicah s to varstveno znamko kot pristni izdelek. 296 (10-1)

Richterjeva lekarna pri zlatem levu v Pragi, Elizabethstrasse 5.

ANT. PRESKER

krojač v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 6

se priporoča preč. duhovščini v izdelovanje vsakovrstne duhovniške obleke iz trpežnega in solidnega blaga po nizkih cenah.

Opozarja na veliko svojo zalogo zgotovljene obleke posebno na haveloke v največji izbiri po najnižjih cenah. 7 29

Hiša v Ljubljani,

enonadstropna, s 7 sobami, 3 kuhinjami, kletjo in vrtom, pripravna za vsaki obrt, kakor tudi za stanovanje za kakega gospoda duhovnika v pokoju, ker je blizu cerkve, prodá se iz proste roke. Plača se tudi lahko na obroke.

Natančno se poizvé pri gosp. pooblaščenca: Rožne ulice št. 17, I nadstropje. 347 8-6

Kmetijsko društvo v Ribnici ima do 3000 kg. dobro čiščenega

fižola „ribničana“

na prodaj po 23 K na postaji Ribnica. — Zrno je zdravo in dobro, zatoraj po njem! Ker je bilo letos fižola malo, zat utegnejo cene še poskočiti. Kdor ga potrebuje, naj se ob času preskrbi. 390 3-2

C. in kr. priv. umivalna voda za konje.
Cena steklenici 2 K. 80 h

Kwizdov restitucijski fluid

je tekočina, že 40 let v rabi po dvornih, vojaških in civilnih konjskih hlevih, s katero se krepčajo konji po velikem trudu, ali če si zvinijo nogo, če jim odrovené kite itd. Ta tekočina dela konja sposobnega za izredne uspehe pri dirkah — Pristen je fluid le z gori označeno varstveno znamko in je dobiti po vseh lekarnah in prodajalnicah dišav v I. Avstro-Ogerski. 630 20-14

Glavna zaloga
Franz Jan. Kwizda,
c. in kr. avstr.-oger., kr. rumun. in knežji bulgarski dvorni založnik, lekarnar v Korneuburgu pri Dunaju.

ANT. EBERL

Klepar v St. Vidu nad Ljubljano (6-8) izdeluje in priporoča 94 12-6

cerkvene svetilnice ali stalnice iz kosjarja ali medenine in iz topnaka, obhajilne svetilnice, pušice z zvonički, zelena šteditna ognjišča; prevzema tudi kritje streh in zvonikov.

Važno! Za Važno!

gospodinje, trgovce, živinorejce.

Najboljša in najcenejša postrežba za droge, kemikalije, zelišča, cvetja, korenine itd. tudi po Kneippu, ustne vode in zobni prašek, ribje olje, redilne in posipalne moke za otroke, dišave, mila in sploh vse toaletne predmete, **fotografične aparate in potrebščine**, kirurški obvezila vsake vrste, sredstva za desinfekcijo, vosek in paste za tla itd. — Velika zaloga najfinjšega čaja, ruma in konjaka. — Zaloga svežih mineralnih vod in solj za kopal. 304 5

Oblastv. konces. oddaja strupov.

— Za živinorejce — posebno priporočljivo: grenka sol, dvojna sol, solitar, encjan, kolmož, krmilno apno itd. Vnanja naročila izvršujejo se točno in solidno.

Drogerija Anton Kanc
Ljubljana, Šelenburgove ulice št. 3

Kôpel Rogatec Slatina.

Južne železnice postaja: **Poičane (Pötschach).** Krasno prebivališče za po leti. Preizkušeno zdravilišče za bolezni v želodcu, na jetrih in ledvicah, za sladkorno bolezen (diabetis), žolčne kamene, katarhe v goltancu in na krhlju itd. Prospekti se dobe pri ravnatelju. 350 17-3

Glasovir je naprodaj

po nizki ceni, tudi proti mesečnemu poplačilu.

Več je izvedeti v Ljubljani. Pred škofijo št. 17, 3. nadstr., ali pa pismeno pod M poste restante Ljubljana. 388 3-3

Cerkvena mizarska dela.

Podpisane izdelujem zlasti cerkvene klopi, spovednice, klečalnike, vrata itd. iz hrastovega lesa po vzorcih in po lastnem načrtu, ter se za taka dela priporočam čast duhovščini in cerkvenim predstojništvom. Zagotovem izvrstno, lično, trajno delo in nizve cene. Uže trinajst im cerkvam sem izdelal zgoraj navedena dela z večletnim poroštvom. — Vsa dela se izvršujejo v lastni prostorih. 277 (10-6)

Postavljanje klopi traja v cerkvi od 5 do 6 dni.

JOSIP STUPICA,
mizar na Viru, pošta Domžale.

Okrajna bolniška blagajna v Ljubljani.

Razglas.

Volitev 43 delojemalcev kot delegatov I. volilnega okraja za občni zbor okrajne bolniške blagajne v Ljubljani vršila se bo

v nedeljo dné 28. aprila 1901

od 9. do 11. ure dopoldne v veliki dvorani „Katoliškega doma“ na podlagi do 1. aprila t. l. sestavljenega imenika volilcev.

Vsem delodajalcem, pri katerih službujejo v tem volilnem okraju za volitev upravičeni delojemalci, se bo dole toraj uradno dostavilo toliko vabil in glasovnic, kolikor so le-ti do incl. 31. marca t. l. imeli pri blagajni zglasenih delojemalcev.

Brez vabila, ki velja ob enem za legitimacijo, ne bo do se nikdo k volitvi pripustil. Volilski imeniki razgrnjeni so v pisarni blagajnični v navadnih uradnih urah v upogled

Za načelstvo blagajne:
Ivan Kregar, načelnik.

409 1-1 407 3-1

Razglas.

Dela in dobave pri zgradbi vodovoda za Novo mesto in sosedne vasi Čermošnice, Gotna vas, Jedinščina, Šmihel, Kanđija, Zabja vas in Beršljin, katerih stroški so proračunjeni na 310.000 K, se bodo oddala potom javne konkurence. Dotične ponudbe, katere naj se raztezajo ali na vso zgradbo, ali pa na nje posamezne dele, sprejema podpisani deželni odbor

do dné 15. maja t. l. opoldne.

V ponudbi, katero je kolekovati z 1 K, zapečatiti in potem označiti z nadpisom: »Ponudba za prevzetje vodovodne zgradbe za Novo mesto in okolico«, mora ponudnik izrecno potrditi, da so mu stavbni pogoji popolno znani, da jih v polnem obsegu prizná in se jim podvrže.

Ponudbam je priložiti vadij v znesku 5% stavbine svote, bodisi v gotovini, bodisi v pupilarnovarnih vrednostnih papirjih po kursni ceni.

Deželni odbor kranjski si izrecno pridržuje pravico, da ne gledé na visokost ponudbe po svojem prevdarku izbere podjetnika, da izroči vsa dela ali jednemu samemu podjetniku, ali pa da oddá dela v posameznih vrstah (stavbno delo, dobavo strojev, kopanje jarkov za polaganje cevij, dobavo cevij in armature itd.) Tudi si pridržuje deželni odbor pravico, da razpiše novo obravnavo.

Načrti, stroškovni proračuni in stavbni pogoji so v navadnih uradnih urah razpoloženi pri deželnem stavbnem uradu.

Deželni odbor kranjski.

V Ljubljani, dné 17. aprila 1901.

Razpis učiteljskih služeb.

Na novoustanovljeni III mestni deški petrazredni ljudski šoli v Ljubljani, ki se odpre dné 16. septembra 1901, je stalno popolniti mesto

nadučitelja in štirih učiteljev

s službenimi prejemki, kakor jih ustanavlja zakon z dné 14. maja 1898, dež. zak. št. 25

Prosvitci naj vložijo svoje prošnje do dné 15. maja 1901 po predpisanem potu pri zdolaj navedenem šolskem oblastvu.

Po določnem roku dospete ali nedostatno opremljene prošnje se ne bodo upoštevale.

C. kr. mestni šolski svet v Ljubljani,
dné 4. aprila 1901.

NAZNANILO.

Uljudno naznanjam, da sem izven moje pred enim letom otvorene trgovine z mešanim blagom na Javorniku odprl tudi sedaj

filijalko

v hiši gospoda A. Kolbl-na,

katero sem založil posebno z železnino, vsakovrstno kuhinjsko opravo in posodo, okovi in orodjem za mizarje in kovače, vsem potrebnim orodjem za poljedelstvo. Naročujem tudi vsakovrstne stroje, šteditnike, železne peči, traverze in sploh vse stvari te stroke po nizkih cenah. Imam tudi posodo iz porcelana in glazevino vsake vrste v zalogi.

Upeljal bodem tudi navadno železo in jeklo in kovače in ključarje, ter se priporočam mizarskim, kovaškim, ključarskim in stavbenim mojstrom ter sploh vsemu občinstvu za obilen obisk, zagotavljam točne postrežbe in dobrega blaga po najnižjih cenah.

Štefan Podpac,
trgovec na Javorniku, Gorenjsko.

400 1-1

Podpisana ima v zalogi najraznovrstnejše trpečno, krasno blago za bandera, baldahine, raznobarvne plašče, kazule, pluviale, dalmatike, velume, albe, koretelje, prte itd.

sploh vse, kar se rabi v cerkvi pri službi božji. — Prevzema tudi vezenje, prenovljenje stare obleke in vsa popravila. — Izdeluje ročno in poštano po najnižji ceni bandera in vse drugo obleko.

Prečistite gospode prosim, da se blagovole pri naročilih ozirati na domačo trdko ter ne uvažujejo tujih trdk, družtev in potujočih agentov.

Zagotavljajo hitro in najpoštenje potrebo in najnižjo ceno, zadržuje, da bude hvaležna tudi za najmanjše naročilo. Najodličnejšim spoštovanjam se priporoča 502 52-47

Ana Hofbauer,

imejteljica zaloge cerkvene obleke, orodja in posode v Ljubljani, Wolfove ulice 4.

Železo za stavbe, travarce, železniške šine, štorje za strop, sveži roman in portland cement, št. dilnike nove vrste (že obzidane), razne okove v veliki izbiri in po najnižjih cenah pri 356 4-3

Karol Kavšek naslednik

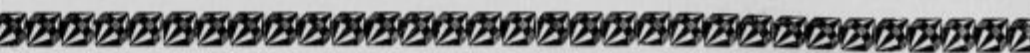
Schneider & Verovšek

trgovina z železino na debelo in na drobno

Ljubljana, Dunajska cesta 16.

Velika zaloga najboljših poljedelskih strojev, kakor: mlati nic, gepeljnov, slamo-reznic, jeklenih plugov, posnemalnikov za mleko itd.

Slovenski ceniki od strojev brezplačno in franko!

Najprimerneje priložnostno darilo za mladino so

Pomladni Glasi

ki so jih izdali ljubljanski bogoslovci dosedaj deset zvezkov.

Dobé se še razen I. in II. vsi letniki in sicer nekateri krasno vezani po 1 K 80 h. v platno po 1 K 10 h. v polplatno po 80, ozir. 70 h. broširani po 60, 50, ozir. 40 h.

Naročajo se po vseh knjigarnah in v semenišču.

Zavod za slikanje na steklu
Ed. Stuhl, Gradec, Ungergasse 3
izdeluje slikana okna za cerkve in hiše v raznih slogih.

Gosp. **Edvard Stuhl**, umetnik za slikanje na steklu, je izdelal za tukajšnje farno cerkev sv. Križa v Poličanah dvojce okenj po 4-5 m visoka in 1-5 m široka, jako umetniško in v največjo zadovoljnost. V oknih so slike: krvava in nekrvava daritev. Cena obeh oknom 360 gid. Pridite in glejte! Jako sem zadovoljen in priporočam mojstra zlasti onim gospodom, ki bi radi kaj lepega dobili, pa nimajo veliko denarjev na razpolago. Župni urad Poličane ob južni železnici, dne 29. marca 1899.

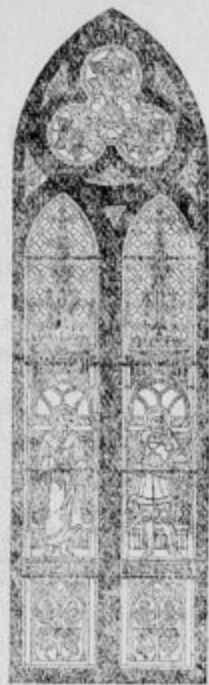
Jan. Lenart, duh. sveteik, župnik.

Gosp. **Edvard Stuhl**, izdelovatelj slikanih okenj v Gradcu, je za našo novo farno cerkev sv. Vida izdelal dvanajst okenj in sicer dvojce okenj s slikami sv. Modesta in sv. Krescencije, druge z raznimi drugimi sliharjami ozaljšane. Vse je izvršil jako umetniško v popolno zadovoljnost. Ker tudi cene niso previsoke, zato umetnika toplo priporočim vsem cerkvenim predstojništvom, ki si mislijo napraviti taka okna. Farni urad Lučine na Kranjskem, dne 19. oktobra 1899.

Anton Dollnar, župnik.

Tačih priznanj imam prečistiti duhovščini na razpolago še dokaj. Vljudno se pripravim 322 18-2

Ed. Stuhl.

Št. 13.038.

395 2-2

Razglas.

Občinski svet ljubljanski je dovolil tudi letos 600 K. v ta namen, da mestni magistrat pošlje primerno število ubožnih škrofuloznih otrok v morske kopeli v Gradež. Mestni magistrat to ozn. nja s pristavkom, da je prošnje za občinske podpore v omejenem svrhu izročiti mu do 15. maja 1901 in v njih posebno naznaniti, ali bode bolnega otroka spremljal kdo domačih sam do Tržiča, ali ga bode treba tja poslati z najetim spremstvom.

Ozirati se bode mestnemu magistratu pri podelitvi v prvi vrsti na otroke, kateri imajo domovinsko pravico v Ljubljani.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane.
dne 12. aprila 1901.

Patentirane ročne in nahrbtne stroje za žvepljenje proste in dvojnate patentirane Peronospora - aparate najnovejšega sestava

brizgalnice za žvepleno-ogljik (injektorji) zoper floksero 80 20-10

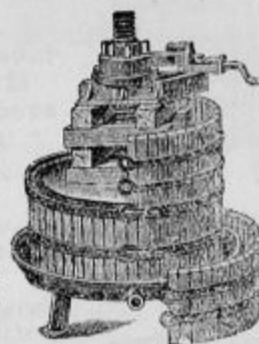
aparate za streljanje ob hudi uri

Posebne brizgalnice za sadno drevje in vsa druga orodja za sadje- in vinorejo pošilja po najnižjih tovarniških cenah

IG. HELLER, Dunaj II. Praterstrasse 49.

Geniki brezplačno in franko.

Razprodajalci se sprejemajo.

Kmetiška posojilnica ljubljanske okolice,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo,

v Ljubljani, Marije Terezije cesta hiš. št. 1, v Knezovi hiši,

obrestuje hranilne vloge po 1098 40-11

4 1/2 odstotka

brez odbitka rentnega davka, katerega posojilnica sama za vložnike plačuje.

Uradne ure, razun nedelj in praznikov, vsaki dan od 8. do 12. ure dopoldne.

Poštnega hranilničnega urada št. 828.406,

Telefon šte. 57.

Dunajska borza.

Dne 19. aprila.	
Skupni državni dolg v notat.	98-95
Skupni državni dolg v srebru.	97-95
Avstrijska zlata renta 4%	117-00
Avstrijska kronska renta 4% 200 kron	97-45
Ogerska zlata renta 4%	117-55
Ogerska kronska renta 4% 200	92-90
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gid.	1675-—
Kreditne delnice, 160 gid.	694-75
London vista	240-17 1/2
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	117-60

20 mark	23-52
20 frankov (napoleonodor)	19-09
Italijanski bankovci	90-50
C. kr. cekini	11-31

Dne 19. aprila.

3 1/2% državne srečke l. 1864, 250 gid.	181-—
5% državne srečke l. 1860, 100 gid.	170-—
Državne srečke l. 1864, 100 gid.	208-—
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	95-25
Tisne srečke 4% 100 gid.	141-—
Dunavske vravnave srečke 5%	250-—

Dunavsko vravnavo posojilo l. 1878	106-50	Salmove srečke, 40 gid.	204-—
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	94-25	St. Genois srečke, 40 gid.	234-—
Priporitne obveznice državne železnice	—	Waldsteinove srečke, 20 gid.	389-50
južne železnice 3%	347-20	Ljubljanske srečke	58-75
južne železnice 5%	122-75	Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gid.	282-—
dolenjskih železnice 4%	99-50	Akcije Ferdinandove sev. želez., 1000 gl. st. v.	6205-—
Kreditne srečke, 100 gid.	399-—	Akcije tržaškega Lloydja, 500 gid.	869-—
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gid.	400-—	Akcije južne železnice, 200 gid. sr.	102-50
Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gid.	49-50	Splošna avstrijska stavbinska družba	152-—
Ogerskega	25-25	Montanska družba avstr. pian.	482-80
Budimpešt. bazilika-srečke, 5 gid.	17-—	Trboveljska premogarska družba, 70 gid.	461-—
Rudolfove srečke, 10 gid.	58-—	Papirnih rusljev 100	253-25

Nakup in prodaja vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanja za zube pri krebanjih, pri izžrebanju najmanjšega dobitka. — Promese za vsako žrebanje. Kupanje izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba
„MERCUR“
l. Wollzeile 10 in 13, Dunaj, l., Strobelgasse 2.

Pojasnila vseh gospodarskih in finančnih stvarih, potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti naloženih glavnic.